

Tutu Nì Tiaa Iin Nèhivì xí Dios nùù Nècuàchì Hebreu

*Nì quixi Dèhemaniì Dios, nì cachitnùhu-ya xì nèhivì
ñuhìví ñà-ndùú palabra xi Yua-yá*

¹ Sànaha na cuní Dios càhàn-yà xì xìì-ndà, nìsa techuún-yá iin nèhivì ñà-cachitnùhu-ne xì nècuàchìmà palabra xi-ya. Cuàhà gá xichi nì quida-ya ducán, te cuàhà gá ejemplu nìsa xichuún-yá na ní cachitnùhu-ya palabra mà. ² Doco quìvì vichi na cuähàn xìnu tiempu, Dèhemaniì-yá nduú ana nì techuún-yá càhàn xì-ndà. Vachi sàhà ndahà fuerte Dèhemaniì-yá nì quidavàha-ya nsidanicuú ñuhìví iá, te nì chitnùní stná ini-yà ñà-divi Yà-mà cunduu ana nìhitáhvì dandacú sàhà nsidaámà.

³ Cunaha-nsiá, nacua ndiaha gá mii-yá, ducán ndiaha stná Dèhemaniì-yá, na ian nduà-yá nduú Yà-mà, vachi iin-ni nacua iá-yà, divi ducán iá stná Yà-mà. Te Yà-mà, sàha-ñá fuerte dandacú ndiaha-yá, ñàyùcàndùá quidáchúûn víi nsidanicuú ñà-iá ñuhìví. Te na ní nsihi nì nsidandoo-ya cuàchi-nda, dandu mànuhù-yá ansivi, te nì sàcòo-ya ladu cuàhá Yuandiáhá-yâ.

⁴ Ñàyùcàndùá, chicá más ndiaá-yà nùù nsidaa ángel, vachi nì chitnùní ini Yuamánì-yá ñà-cachi-ndà xì Jesús Dèhemaniì-yá, te ñà-yòhó nduú ñà-chicá ndiaá nùù nsidaa ñà-ndùá cachí-ndà xì iin ángel. ⁵ Vachi còò ni-iin ángel nì nìhitáhvì cachi Dios xì-né dohó: Dèhemaniì nduu-ní: vichi sà-ìtiácù-ní nì quide.

(Còó, có-càchí-yà ducán xì ni-iin ángel.)

Daaní, inga xichi dohó nì cachi stná-yà (sàhà Jesús):

Na quidá iin yua, ducán icúmí quide xì mii-yá; te mii-yá, na iin dèhi cunduu stná-yà nùí.

(Ni cónì cachí Dios ducán xì ni-iin ángel.)

⁶ Daaní, nì chitnúní stná ini-yà quesaa Dèhemani-yá ñuhìví yohó, te quìvì nì cuu ducán, dandu nì cachi-yà (xì nsidaa ángel xi-ya):

Nsidaa nsiohó ana nduu ángel xi, icúmí-ndâ cahvi-ndâ Dèhemani' yohó.

⁷ Doco na ní càhàn-yà sàhà ángel mà, dohó nì cachi-yà:

Nì quidavàha-ya ángel xi-ya (ñà-cacanuu yàchì-nè) nahi tàchì; vachi nahi mozo xinúcuáchí nùù-yá nduu-né (sáha-ne castigu xi-ya) nahi ñuhu xíxìn.

⁸ Doco na ní càhàn-yà sàhà Dèhemani-yá, dohó nì cachi-yà:

Dios nduu-ní, te nicanicuahàn icúmí-nî cusahnu-ní; te micuísí modo viì icúmí-nî dandacu-ní nùù nèhivì. ⁹ Cuú ndisa inì-ní sàhà nsidaa ñà-ìá viì, doco có-cùú dahuun inì-ní ni-iyuhu sàhà cuàchi. Ñàyùcàndùá, nùù mii-yá ana cahvi-ní sàni nìhitáhvì-ní ñà-cudiì cuáhà inì-ní; cunaha-ní, chicá icúmí-nî cudiì inì-ní nùù nsidaa gá ana cutnáhâ xí-nî.

¹⁰ Daaní, (inga xaan nacání nansa nì cachi stná nèhivì na cáhàn-nè xì-yá):

Stoho-nsì Señor, sànaha nì quidavàha-ní ñuhìví. Ndahà mii-ní nì cuàha stná nsidaa sìtnúù itándiaa ansivi. ¹¹ Te mate nsidaájàn icúmíâ

nsiha, doco mii-ní, còó; nicanicuahàñ icúmí-ní coo-ní. Nsidaa ñà-ìá ñuhiví, icúmíâ ndutuhá` na ian sícoto. ¹² Te na ian nacáhnù viì nèhivì iin dùhnù-né, ducán icúmí-ní quida-ní xì ansivi, vàchi icúmíâ nadàma, na ian nadama-nda ñà-ndìxì-ndà. Doco mii-ní, còó. Iin-ni icúmí-ní coo-ní; mà nunca sàà quìvì ndañuhu-ní, nì cachi-nè.

¹³ Doco Dios, cóni càchí-yà xì ni-iin ángel palabra yohó; (cuisì mii Dèhemani-yá nì cachi xì-yá dohó): Yohó coo-ní ladu cuahí ndè cachi sàà cundeí nùù nsidaa ana xiní ùhì xì-ní; dandu cusahnú fuerte-ní nùù-né, nì cachi-yà.

¹⁴ Vàchi ángel, ináhá-ndá ñà-cuisì espíritu viì xinúcuáchí nùù Dios nduú-né; ndacú-ní nùù-né ñà-cacanuu-ne cunucuachi-né nùù-yá, te chindée-né nsidaa ndohó nèhivì icúmí càcu anima-xi.

2

*Màsà nunca nandòdó-nda gracia xi-ya
ñà-cùní-yà dacácu-ya anima-ndà*

¹ Sàhà nsidaájàn, cuàhà gá xiñuhu cuniñhu vàha ini-ndà razón ndiaha sàni xinitnùhu-nda, còtó cueé-ni cueé-ni tucù-ndà inga ichì. ² Vàchi ley sànahá, mate cuisì ángel nduú ana nì cachitnùhu xi-nda sàhà-ñá, doco fuerte nì sandiaa stná, te nècuàchì cóni ndulóco sàhà-ñá, iin castigu cahnú nì nìhi-né nacua ndiá icà cuu xi nsidaa nèhivì có-ìníní. ³ Ñayùcàndùá, ndohó nècuàchì (tiempu vichi), ¿nansa cui càcu stná-ndà nù màsà quíhín casu-ndà sàhà palabra ndiaha cachí nansa càcu-ndà? Vàchi divi Stoho-ndà Señor nduú ana primeru nì cachitnùhu palabra mà, dandu después nì xinitnùhu

stná ndohó nì quida nèhivì nì inini nì càhàn mii-yá. ⁴ Te nì chindee stná Yua-nda Dios sàhà-ñá cundaà ini-ndà divi ñà-ndáà nduámà, vachi nì quida-ya nsidanuu clase milagru ndiaha, te nì sàhatahvì stná-yàndó Espíritu lì xí-yá; (te vichi) cuàhà gá ñà-ndiaha iì quidá Espíritu lì sàhà-ndà segúñ nansa cuní Yua-nda Dios.

Nansa nì nanduu Jesú斯 nahi nèhivì, te ducán nì nìhì-yá nansa dacácu-yàndó

⁵ Cunaha-nsiá, sàní cachì xì-nsiá sàhà inga ñuhìvì växi xi-nda. Doco màdì ángel cunduu ana cusahnú nùá, vachi cóni chítnùní ini Dios ducán. ⁶ Nùù tutu iì íá ndé nì càhàn iin nèhivì (xì-yá), te dohó nì cachi-nè:

Nèhivì ñuhìvì, có-ndiàá guâ-nè, doco nihnu inì-nínè. Còò necesidad icúmí-nî ñà-nsinuu inì-ní nèhivì ñuhìvì, doco divi nduá quida-ní.

⁷ Te sàní chítnùní stná inì-ní ñà-sàhà sacu quìvì mà-sáà nèhivì ñuhìvì ndudava-ne xì ángel xi-ní. Te nì nìhitàhvì stná-nè cuàhà gá tnùñuhu ndiaha nì quida-ní. Te nì chítnùní stná inì-ní ñà-cusahnú-né nùù nsidaa ñà-nduá nì quidavàha-ní. ⁸ Nsidanicuú iñàha, vätùni dandacú-né nùá nì quida-ní.

Ducán cachá`.

Pues nû ducán sàní nìhitàhvì nèhivì quida-ne, dandu nsidanicuú iñàha, mà cûí ndòo uan iladu, fuerza icúmí-nê dandacú-né nùù nsidanicuú iñàha. Doco quìvì vichi náhà xìcà, tàñáha ga sàà quìvì dandacú ndisa-ne nùù nsidaa ñà-jaàn. ⁹ Doco Jesú斯, ndisa, sàní cundaà vàha ini-ndà sàhà mii-yá, cuàhà gá tnùñuhu ndiaha sàní nanihì-yá. Vachi sacù-ni quìvì cóni ndúdává-yá xì ángel, doco

sàhà gracia xi Dios nì ndoho-ya, te nì xìhi-yà sàhà nsidaa-nda, te sàháyùcàndùá nì nanihì nsihí-yá tnùñuhu ndiaha xí-yá.

10 Dios nduu ana nì quidavàha xi nsidanicuú ñà-ìá. Te sàhà ñà-nì còó más tnùñuhu xí-yá, ñàyùcàndùá nì sàcòo nsidaámà. Doco cuní stná-yà cundoo cuahà dèhe-ya gloria xi-ya. Ñàyùcàndùá, nì chitnùní ini-yà ñà-ndoho Jesús, vàchi ducán nduá xiñuhu cuu xi-yá sàhà-ñá ni cuácatnáhâ nsidaa ñà-ndùá icúmí cuu xi-yá. Ñàyùcàndùá, sàhà-ñá nì ndoho-ya ducán, ñà-jaàn nì nìhi-yá salvación xi-nda. **11** Te cunaha-nsiá, mate divi-ya nduu ana ndiaha dandúhù xì anima-ndà, doco iin-ni Yuamánì-yá icúmí-yâ nahi ndohó. Sàháyùcàndùá có-cùcáchán núù-yá cachí-yà xì-ndà ñà-ndùù-ndà nahi tnaha-ya. **12** Vàchi (nùù tutu ìì) dohó cachí-yà (xì Yuamánì-yá):

Na natácá tnahi, dandu icúmî nacani xì-né (ñà-ndiaha guá) iá-nî, te coto stnáì alabanza núù-ní, cachí-yá.

13 Daaní, inga xaan cachí stná:
Yùhù icúmî cahvi xì mii-yá.
Te inga xaan cachí stná:
Cundehè-nsiá, yohó iá stnáì xì nèhivì nì chitnùní ini Dios cunduu (nahi) dèhi.

14 Pues sàhà-ñá nduu-nda dèhe-ya, te iá iquìcúñú-ndà, ñàyùcàndùá stná mii-yá, nì nìhi stná-yà iin iquìcúñú (nahi ndohó), te ducán nì nìhi-yá nansa cui-yà. Ñàyùcàndùá, sàhà-ñá nì xìhi-yà, vàtùni nì cundee-yá nùù ñà-malu, vàchi quisì jaàn nìsa dandacú sàhà-ñá cui nèhivì ñuhìvì.
15 Te nèhivì, yúhî sàstnùhù-né cui-nè, ñàyùcàndùá,

mà úhi dandacú-si nùù-né inii vida xi-ne. Doco vichi (sàhà-ñá nì cundee-yá nùù-sí), vátùni cuidahan-yándô nùù ndahà-sí. ¹⁶ Vachi màdi ángel nì cùhí ini-yà na ní quixi-ya ñuhìví yohó; còó. Divi ndohó nècuàchì descendencia xi Abraham nì quixi-ya nì chindee-yá. ¹⁷ Ñàyùcàndùá nì xiñuhu nanduu-ya iin tiàa; meru nacua ndáa nèhivì ñuhìví yohó, ducán nì nanduu-ya, na iin tnaha-ne. Te sàhà ñà-jaàn vátùni nì sàcùnduu stná-yà nahi dùtù xi-nda nùù Dios, vátùni cahvi-nda xi-yá ñà-cundehè ndàhví-yàndó. Te sàhà stná nì nanduu-ya iin tiàa, vátùni nì dànaà-yá sàhà cuàchi-nda, te ducán mà níhì gá-ndà castigu sàhà cuàchi-nda. ¹⁸ Te sàhà-ñá nì yàha stná-yà cuàhà vida na ní ndoho guá-yà, ñàyùcàndùá vátùni chindee stná-yàndó na quívì yáha stná-ndà tnùndoho.

3

Chicá ndiaá Jesúś nùù Moisés mate ndahà nècuàchìmà nì quixi ley sànaḥa

¹ Cunaha-nsiá, iin-ni xínduu-nda nèhivì ìì xi Dios, te iin-ni sàni cana stná-yàndó ñà-sàà-ndà gloria xi-ya, ñánì. Ñàyùcàndùá, sàhà nsidaájàn nicanicuahàn xiñuhu cunihnu vàha ini-ndà Jesúś, vachi mii-yá nduú ana cahvi-nda, te divi stná-yà nduú ana nì techuún Dios ñà-quixi nùù-ndà, te nì sàcùnduu-ya dùtù xi-nda. ² Te na ní techuún Dios-yà quixi-ya, dandu nì quida ndisa-ya cumplir nsidaa ñà-ndùá nì sàcùnaha-yá, nacua nì quida stná Moisés sànaḥa na ní sandiaa-nè nèhivì xí-yá. ³ Doco chicá más tnùñuhu icúmí Jesúś nùù Moisés mà. Vachi ducán nduá na ian

cuáha iin vehe, cuisì tnùñuhu xí ana nì quidavàha xán nduá queé, màdì tnùñuhu xí miá. ⁴ Te iin iin vehe, iá ana nì quidavàha xán, doco nsidanicuú ñà-ìá ñuhiví, cuisì Dios nduú ana nì quidavàha xán. ⁵ Ñàyùcàndùá, ducán nìsa quida viì Moisés sànaха, nì sandiaa-nè nèhivì xí Dios na iin nècuàchì xinúcuáchí (nùù-yá); te chuun xi-ne nì sanduu stná ñà-cáhàn-nè sàhà palabra icúmí Dios datúi-ya después. ⁶ Doco Cristu, (tucu iá xì mii-yá, vàchi) Dèhemaniì Dios nduú-yá. Te quidá víi stná-yà (nahi Moisés), doco chuun xi-ya nduá ñà-dàndàcú-yá nùù nsidaa nèhivì xí Yuamánì-yá. Te divi nèhivì xí-yá sàndùú stná ndohó nú màsà yúhî-ndà, te iin-ni ni cùdúi ini-ndà cahvi-nda xi-yá dècuèndè na sáà xìnu tiempu.

Nansa sàà nèhivì xí Jesús ndé iá descansu ndiaha xí-yá

⁷ Ñàyùcàndùá, xiñuhu quida-nda nacua cachí Espíritu lì xì-ndà nùù tutu iì ndé cachí-yà: Vichi sacúndáhvì nùù-nsiá ñà-nì cúníní-nsiá ñà-ndùá dandacú Dios. ⁸ Màsà quídámáxìnì-nsià na ian nìsa quida xìì-nsiá sànaха na ní xìca-ne yucù dàna. Cuàhà gá nì dàcuídà ini-nè yùhù, ndè nì nanduu-ne nahi contra xi. ⁹ Te ùì dico cuìà nì xini nècuàchimà milagru ndiaha nì quide xì-né; doco còó, iin-ni nì quida canúú-nê (ñà-ndùá dàcuídà ini xì'). ¹⁰ Ñàyùcàndùá, yáha ga nì cuduchi inì sàhà nsidaa-né, te nì cachí: "Cutu cuní nècuàchimà tòcù-nè inga ichí; mà túha-ne cunchicùn viì-né ichí". ¹¹ Ñàyùcàndùá, nì xìdà inì; ndee ní

cachì xì-né palabra yohó, te mà dámíà: “Mà nunca cuàhi yàha-ne (lugar ndiaha xí) ndé cundoo-ne descansu nì cùí”. Ducán nì cachi Dios.

12 Ñàyùcàndùá, cuidadu ni cúndóó-nsiá ñánì, còtó coo iin-nsia nacání chicuéhè inì-xi, te nandòdó-nsiáyà, có-xìnindísâ gá-nsiàyà, mate Dios iá nicanicuahàn nduú-yá. **13** Sàhajàn nsìquívì xiñuhu nacuàhandee stnahá ini-ndà, mientras iá va tiempu vichi, còtó sàà-ndà cunduu-nda nècuàchì quidámáxìní, vàchi mà úhì dandahví cuàchi-nda ndohó, te cuu xi-nda ducán. **14** Vachi cunaha-nsiá, cuisi nú iin-ni ni cúnchícùn viì-ndàyá ndè xìnu tiempu, te cunihnu vàha ini-ndàyá nacua nì quesaha-nda, dandísá sàà-ndà nìhitáhvì-ndà cundoo-nda nùù Cristu.

15 Ñàyùcàndùá, dohó cachí-yà (nùù tutu ìì):
Vichi sacúndáhvì nùù-nsiá ñà-nì cúníní-nsiá ñà-ndùá dandacú Dios. Màsà quídámáxìní-nsià na ian nìsa quida nècuàchì sànaha, te cuàhà gá nì dàcuídà ini-nè yùhù, cachí-yà.

16 Te ¿índù nèhivì nduú nècuàchì nì inini xi (palabra xi-ya), te después nì cahichì ini-nèa? Pues divi nsidaa nècuàchì nì tavà Moisés ñuu Egipio yucán.

17 Te ¿ana divi nduú nèhivì nì cuduchi guá ini Dios sàhà-xí inii ùì dico cuìà mà? Pues, divi nècuàchì cuàchi ma, te ñàyùcàndùá dìsahà-xí nì xìhì-nè yucù dànan mà. **18** Te ¿amádi divi-ni stná-nè xínduu ana nì càhàn ndee guá-yà sàhà-xí ñà-mà yáha-ne lugar xi-ya ndé nìhi-né descansu nì cùí? Pues jaan, vàchi nècuàchimà, cónì cùní-nè cunini-neyà.

19 Ñàyùcàndùá, vátuni cundaà ini-ndà, divi

sàhà-ñá cóni cùní-nè cunindisá-né, ñàyùcàndùá màni cùí yàha-ne (lugar ndiaha ma).

4

¹ Doco cunaha-nsiá, vichi iá va nansa cui sàà-ndà lugar ndiaha xí-yá nacua nì cachi-yà xì-ndà. Ñàyùcàndùá, cuidadu ni cündóó-nsiá còtó ndañuhu-nsiá ichì sàni tnii-nsia cuàhàn-nsià cundoo-nsia nùù-yá ducán. ² Vàchi nùù ndohó sàni cachitnùhu-ne ñà-ndùú razón ndiaha xí-yá davani nacua nì cachitnùhu stná-nè xì nèhivì sàna ha ma. Doco mii-né, cóni níhì-né ni-iin provechu nùù palabra mà, vàchi mate ní xinitnùhu-ne, doco cóni xìníndísâ-né. ³ Doco ndohó nècuàchì xiníndísâ, vátuni sàà-ndà ndé iá descansu ndiaha ma, vàchi (mà níhítáhvì gá nècuàchì sàna ha ma, vàchi) dohó nì cachi-yà:

Yùhù, nì xìdà inì; ndee ní cachì xì-né iin palabra, te mà dámia: mà nunca cuàhi yàha-ne (lugar ndiaha xí) ndé cundoo-ne descansu nì cùí.

Ducán nì cachi Dios, vàchi dècuèndè tiempu nì quidavàha-ya ñuhiví sàni xìnu chuun xi-ya. ⁴ Vàchi nùù tutu iì iá ndé cachí nansa (nì quida-ya) quìvì ùsà; te dohó cachá`:

Quìvì ùsà nì quetatu Dios, vàchi sàni xìnu nsidaa chuun nì quida-ya.

⁵ Daaní, iá stná ndé cachí stná-yà inga palabra yohó nùù tutu mà:

Mà nunca cuàhi sàà nècuàchímà lugar ndiaha xí ndé cundoo-ne descansu nì cùí.

⁶ Pues (náhà xícà) fuerza icúmí cundoo dava nèhivì lugar ndiaha ma, doco nèhivì nì inini xi razón ndiaha primeru mà, cóni níhì-né sàà-né cundoo-ne yucán, vàchi cóni xìníndísâ-né. ⁷ Sàhà

ñà-jaàn nì catchi stná-yà inga palabra después: vätùni iá inga tiempu vàha, cachí-yà, divi nduú quivì vichi. Vachi nì yàha inga caní tiempu, dandu nì tiaa stná Davíd inga palabra xi Dios. Divi nduú palabra làcà (nì tiai nùù tutu yohó) ndé cachí-yà:

Vichi sacúndáhvî nùù-nsiá ñà-nì cúníní-nsiá
ñà-nduá dandacú Dios. Måsà
quídámáxìní-nsià, cachí-yà.

⁸ Daaní, después nì sàà stná Josué (cusahnú-né nùù nèhivì sànhaha ma, doco) ni sàhà mii-né cóni níhì nècuàchìma descansu ndiaha ma. Vachi nú jaan, dandu mà cáchí Dios coo inga quivì (cui níhì-ndà descansu mà) después. ⁹ Doco divi sàhà ñà-jaàn vätùni cundaà ini ndohó ana nduú nèhivì xí Dios ñà-íá va iin lugar ndé cundoo-nda quetatu ndiaha-nda. ¹⁰ Vachi cunaha-nsiá, nú sàni níhì-ndà descansu mà, dandu ñà-sàni nsihi chuun xi-nda (ñuhiví yohó) cundua, divi nacua nì ia stná xì mii-yá na ní xìnu chuun nì quida-ya, nì quetatu-yà. ¹¹ Ñayùcàndùá, xiñuhu ñà-cuàhandee ini-ndà sàà-ndà lugar ndiaha ma ndé níhì ndisa-nda descansu, còtó quida-nda nacua nì quida nèhivì sànhaha ma, cóni xìníndísâ-né. ¹² Vachi cunaha-nsiá, cahnú poder xi palabra iì xí Dios. Na ian itiácúà, teayùcàndùá (vätùni sáà yàchà ndè chicá ini anima-ndà) na ian nduá iin espada dìin ndúì ladu-xi, doco palabra mà, chicá fuerteà nùù iin espada, vachi dècuèndè meru espíritu xi-nda sáà stná, xì dècuèndè stná chicá ini sàxìnítñùní-ndà. Te divi sàhà palabra mà vätùni cunahà claru nansa nacání ndisa ini-ndà, xì nansa nihnu stná ini-ndà quida-nda. ¹³ Cunaha-nsiá, còò ni-iñàha cui coo dèhé nùù Dios; vachi nùù mii-yá

túi claru nsidanicuú iñàha, te indéhe stná-yà nsidaa ñà-ndùá quida-nda, dandu después divi nùù mii-yá icumí-ndá nacuàha-nda cuenta.

Jesús nduú dùtù ndiaha xi-nda

¹⁴ Dèhemaniì Dios nduú Jesús, te vichi sàni nasaa-yà nùù Yuamáni-yá íá ansivi; dùtù ndiaha xi-nda nduú-yá vichi, ñàyùcàndùá iin-ni ni cúnchícùn vii-ndà ichì-yá nacua sàquìdà-ndà vichi. ¹⁵ Vachi mii-yá, vátuni cuhi ndisa ini-yàndó na yáha-nda tnündoho, vachi cuàhà gá iñàha sàni yáha stná mii-yá, doco cóni quidá-yá ni-iin cuàchi. ¹⁶ Ñàyùcàndùá, màsà yúhî-ndà càcàn tàhvì-ndà nùù-yá, vachi yucán íá-yà nùù sillà ndiaha xí-yá ndé sáhatahvì-yá gracia xi-ya. Vachi icumí-yâ cundehè ndàhví-yàndó, te quida-ya gracia mà sàhà-ndà na meru xiñuhá.

5

¹ Nsidaa dùtù ñuhìvì yohó, chuun nì nìhi-né nduá ñà-cáhàn-nè sàhà nèhivì nùù Dios, te dócò stná-nè promesa xi nèhivì nùù-yá. Stná promesa icumí coco nùù-yá, icumí-né cahmi stná-nè nsidaámà sàhà cuàchi nèhivì. ² Te sàhà-ñá nduú stná-nè iin ana iin-ni ndohó nahi ñanìtnaha-xi, vátuni cuhi ini-nè nèhivì dava ga nú có-sâà nècuàchimà cundaà vaha ini-nè, te ò nú sàni quee-ne ichì váha. ³ Doco sàhà-ñá nduú stná dùtù mà nèhivì ùún, ñàyùcàndùá icumí-né cuàha stná-nè promesa sàhà cuàchi mii-né nacua quidá-né sàhà nèhivì dava ga.

⁴ Te màdì mii dùtù nácàxin-ne mii-né ñà-nìhi-né chuun ndiaha ma; ciò. Cuisì Dios nácàxin xi-né, na ian nì quida-ya xì Aarón sàna. ⁵ Pues, ducání

stná Cristu, màdì mii-yá nì càchí-yà cunduu-ya dùtù sàhà-ñá chiigá tavà-yá tnùñuhu xí mii-yá; còó. Divi Yuamánì-yá nì sàha xi-yá chuun ma, vàchi dohó nì cachi yàmà xì-yá:
Mii-ní nduu-ní Dèhemani'; vichi sà-ìtiácù-ní nì quide.

6 Te divi ducán nì cachi stná-yà inga xaan xí tutu ìì mà:

Nicanicuahàn cucumi-ní chuun cunduu-ní nahi dùtù, nacua iá chuun xi (dùtù sàna ha nani)
Melquisedec, nì cachi Dios.

7 Vachi (iin xichi) na iá va Jesú (ñuhìví yohó) nahi tiàa, dandu nì xìcàn tàhvì fuerte-yà nùù Yuandiahà-yá Dios, vàchi sàhà-yámà vätùni càcu-ya ñà-màsà cúí dahuun-ya. Cuàhà gá nì sacundahví-yà, dècuèndè nì sacu stná-yà; te sàhà-ñá nihnu ndiaha guá ini-yà, ñàyùcàndùá nì cuhi ini Yuandiahà-yá mii-yá. **8** Cunaha-nsiá, mate meru Dèhemani' Dios nduú-yá, doco nì quida stná-yà tocar ndoho stná-yà sàhà-ñá cundaà vàha ini-yà nansa iá ñà-nchícùn-ndà nsidaa ñà-ndùá nì ndacu nuù-yá. **9** Daaní, na ní nsihi nì ndoho-ya, dandu sà-iá, nicanicuahàn vätùni dacácu-ya nsidaa nèhivì iníní xí-yâ. **10** Vachi sàní cachi Yuamánì-yá ñà-mii-yá cunduu-ya dùtù chicá ndiaá, te quida-ya chuun xi dùtù na ian nìsa quida Melquisedec mà (sàna ha).

Ndahví nsidaa nèhivì nacóó xí ichì Jesú

11 Cunaha-nsiá, iá cuàhà gá ñà-cùnì' cachì xì-nsiá sàhà chuun yohó, doco ùhì chinahì mii-nsiá sàhà-ñá vichi, vàchi ùhì sàà-nsià cundaà vàha inì-nsia, **12** mate vichi sàní sàà tiempu ñà-chinaha mii-nsiá dava ga nèhivì nì cùí, doco

còó, xiñuhu iì ñà-danácuáhâ gá nèhivi mii-nsiá ndè palabra chicá mà úhi xi-ya. Vàchi nahi ñà-cuati nduú-nsiá, nahi ana tà cútùha cuxi comida fuerte, nahi méé chichi iì nduú-nsiá. ¹³ Vàchi nèhivì tà cútùha viì nansa cuní cachi palabra xi ichì váha-ya, nahi méé xínduu-ne, na ian tèndodo itiácù-va-ne. ¹⁴ Doco nèhivì sàni cútùha nacuni índù ichì nduú ichì váha, pues nahi nècuàchì sahnú xixí xi comida fuerte xínduu-ne, vàchi sàni sàhandee íní-nè cutùha vàha-ne índù-ñá iá vàha, te índù-ñá có-iá vàha.

6

¹ Nàyùcàndùá, xiñuhu cunduu-nda nahi nècuàchì sahnú, te cutùha-nda palabra chicá nchichí xi Cristu, màdiá cuisì dàñuhù chicá sencillu cuni-hnu ini-ndà nicanicuahàn; còó. Màsà ndésáhá tú-ndá xí palabra primeru, vàchi sàni cundaà vàha ini-ndà sàhà palabra mà, ináhá-ndá nacánia nansa naxicocuñin ini-ndà sàhà cuàchi-ndá ñà-còò chuan. Te sà-ináhá stná-ndà nansa icúmí-ndá cunihnu vàha ini-ndà Dios, ² xì nansa cuhiì-ndà, xì nansa chitàndòò-ndà ndahà-ndà dìnì nèhivì (na xícàñ tähvì-ndà sàhà-né). Te sà-ináhá stná-ndà nansa icúmí nsìi natiacu-né, xì nansa icúmí coo stná juiciu final. ³ (Doco cumánì gá ñà-nduá xiñuhu cundaà ini-ndà sàhà-xí.) Nàyùcàndùá, cahnú gà Dios icúmí-ndá quida-nda seguir (ndè cachi ndufuerte fe xi-nda).

⁴⁻⁶ Vàchi nú sàni dàtnúù Dios sàxìnítñùní iin nèhivì, te después sàà-nè nacoo-ne (ichì ndiaha ma), dandu mà cúí gá sàà-nè naxicocuñin ini-nè inga xichi sàhámà. Vàchi sà-ináhá-né nansa iá ñà-nihitáhvì ndiaha-nda nùù Dios, te sàni xini stná-nè nansa iá ñà-cucumi-nda Espíritu lì xí-yá.

Ndè ináhá stná-nè ñà-ndiaha guá iá palabra ii xí-yá, te ini anima-nè sàní xini stná-nè milagru xi-ya nahi milagru xi inga ñuhíví vàxi xi-nda. Doco (ndahví-nè) nú sàní nacoo-ne ichì mà, vàchi cuní cachàmà na ian nì nachituu-ne Dèhemani-yá nchìca cruz inga xichi tu, te nduú stná na ian sácündiaa vate-néyà. ⁷ Ñàyùcàndùá, (ducán icúmí cuu xi nècuàchímà nahi ejemplu sàhà) ñuhù xi-nda, vàchi nú sàní cuun ndiaha dàvì, te nì ndée cunú ndèhì, dandu (tuxí ini-ndà) cuàhàn cundiatú-ndà, ádi cuàha viì itu-ndà. Te divi ducání stná xì nèhivì. (Nú iin-ni nchícùn viì-né mii-yá), dandu vàtùni cundiatú anima-nè. ⁸ Doco nú (nacoo-ne ichì-yá), dandu cunduu-ne nahi ñuhù ndé cuisì sahnú yùcù iñu, ò yùcù chicuéhè, vàchi mà ndéé vàha-ne nùù-yá, te vichi sà-ítúú nìhì-né iin castigu cahnú, te fin xi-ne cunduu ñà-coco-ne.

⁹ Doco tucu icúmí cuu xi mii-nsiá, ñani mání, ináhî, mate sàní cachì xì-nsiá ñà-ndùá nì cachì. Vàchi seguru icúmí mii-nsiá ñà-cundiatú anima-nsià, te càcu-nsia. ¹⁰ Vàchi vàha Dios, te mà nándodó-yá obra sàní quida-nsia; ni mà nándodó stná-yà nansa cuú guá inì-nsia sàhà-yá, te sàhámà nì chindee-nsiá dava ga nèhivì xí-yá; te dècuèndè vichi chindéé ii-nsiánè. ¹¹ Te nsiùhù, cuní-nsi iin-ni ni cúnìhi inì-nsia quida-nsia ducán ndè quìvì último sàhà-ñá cucumi-nsiá seguru cuàhàn-nsià nìhítáhvì ndisa-nsia ñà-ndiaha ii ndiatu-ndà. ¹² Måsà cùdúsán-ndá; còó. Iin-ni ni cúníndísá-ndá, te quida ndee ini-ndà nacua nìsa quida nèhivì sàní nìhítáhvì ñà-ndiaha ii nì cachì-yà xì-ndà.

In tnùndé ini ndiaha icúmí nsidaa nèhivì xí Dios

13 Na ní saquin Dios compromisu xì Abraham sànaха, nì cachi-yà xì-né: “Yùhù chináhî mií”. Ducán nì cachi-yà, vàchi còò cá inga ana chicá ndiaá nùù mii-yá. **14** Te nì cachi stná-yà xì (Abraham) yucán: “Seguru icúmí cundiatú anima-ní quide; te cuàhà gá descendencia xi-ní icúmí cundoo”. **15** Ñàyùcàndùá, ducán nì sandiatu cuéyàà nècuàchímà dècuèndè nì sàà quìvì nì nìhì-né ñà-ndùá nì cachi Dios xì-né.

16 Nèhivì ñuhìvì yohó, nú cuní-nè caquin fuerte-nè iin compromisu, dandu ndácùcahan-né quìvì iin ana chicá ndiaá nùù mii-né, (nahi Dios), te nú sàni chinaha-né mii-yá, dandu sà-ìá, icúmí-nê nacahan-né Dios. **17** Ñàyùcàndùá, na ní quida Yua-nda Dios comprometer ñà-icúmí-ndá nìhìtahvì-ndà ñà-ndiaha ìì xí-yá, dandu nì ndacùcahan-yá mii-yá, vàchi cuní-yà cundaà vàha ini-ndà iin palabra mà-dáma nduá nì cachi-yà. **18** Ducán dandu ùì palabra nduámà, (dihna cuisì-ní nì cachi-yà, dandu después nì chinaha-yá mii-yá), ñàyùcàndùá, nicanicuahàn icúmí cundiaa palabra nì cachi sahnú-yá mà; mà nunca dandahví-yàndó, seguru icúmí coo tnùndé ini fuerte xi nsidaa ndohó nècuàchì cundéé inì-xi ñà-dacácu-yàndó, te sàni cahvi stná-ndà xì consuelu ndiaha sáhatahvì-yá. **19-20** Te consuelu mà, vâtùni chindeá anima-ndà, vàchi có-ndùá tnùhu; ñà-seguru nduá. Vàchi dècuèndè lugar ndé (chicá inì-xi vehe ìì Dios ansivi), yucán sàni nansìhvi Jesús, nì yàha-ya nùù ñà-sàdí nihni nùù-ndà yucán, te dècuèndè lugar mà sáhatahvì-yàndô tnùndé ini mà, vàchi dihna-ya nì sàà-yà yucán ñà-càhàn-yà sàhà-ndà. Vàchi vichi

sànì nìhi-yá chuun cunduu-ya dùtù xi-nda, te nicanicuahàn icúmí-yâ quida-ya chuun ma, divi nacua nìsa quida Melquisedec sànaha.

7

Nahi chuun xi dùtù nani Melquisedec, ducán nduú chuun quidá Jesús vichi

¹ Nècuàchì dañdacú nùù ñuu Salem nì sanduu Melquisedec mà. Te nì sanduu stná-nè dùtù xi Stoho-ndà Dios, divi ana dandacú ndè chicá ansivi. Te divi-ne nì quee nì nanchicùn ìchì xì Abraham na mändixi nècuàchimà nì sàhàn-nè guerra nì cundee-né nùù cuàhà rey, dandu nì quee Melquisedec mà nì dàhí-ñánê. ² Te nì sàhà nècuàchimà-né diezmu sàhà nsidaa ñà-ndùá nihí-né. Te quìvì Melquisedec mà, cuní cachà “rey ndàcuisì inì-xi”. Te ñà-ndùú stná-nè rey xi ñuu Salem yucán, ñàyùcàndùá cuní cachi stná quìvì mà “rey xi ndé iá paz”, vàchi quìvì Salem mà, cuní cachà “iá paz”. ³ Te cunaha-nsiá, còò (ndé nacání sàhà) yuadíhí-nê, ni (sàhà) yohòtéhè-né, ni nansa nì tûinuù-né, ni nansa nì xìhi-né; ñàyùcàndùá, ducán queámà na ian nicanicuahàn quidá-né chuun xi dùtù nacua quidá Dèhemani Dios.

⁴ Pues na cahnu-guá iá chuun nì nìhi Melquisedec sànaha ma, vàchi dècuèndè stná yua raza-ndà Abraham nì sàha xi nècuàchimà diezmu, divi diezmu nì tavà-né nùù ñà-cuicà nì nìhi-né na nì sàhàn-nè guerra. ⁵ Daaní, despues nì sàa iin tiàa nani Leví nì nìhi-né chuun ñà-cunduu stná-nè dùtù, mii-né xì descendencia xi-ne. Te nì sàcùnaha nsidaa-né tavà-né diezmu nùù ñanìtnaha-ne raza-ndà nacua cachíley ìì. (Ñàyùcàndùá, ducán nì

quida-ne) mate iin-ni descendencia xi Abraham nì sanduu stná nsidaa ñanítnah-a-nemà. ⁶ Doco dùtù Melquisedec yucán, mate có-ndùú-né descendencia xi Leví, doco dècuèndè nùù stná Abraham nì cutahví-né diezmu mà, dandu nì dàhú stná-né nècuàchímà, mate (iin ana ìì gá nduú nècuàchímà) ñà-nì saquin Dios iin compromisu xì-né. ⁷ Ñàyùcàndùá, (chicá ìì Melquisedec), vachí ináhá vâha-nda, cuisì iin ana chicá ìì cui dahú xì inga nèhivì. ⁸ Te dùtù xínduu descendencia xi Leví, nèhivì ùún nduú-né, mà cútia-cú-né nicanicuhàn, doco tavá-né diezmu vichi. Doco tucu iá ñà-ndùá cachí (tutu ìì) sàhà Melquisedec, vâchi ducán cähàn mà sàhà-né (na ian) itiácú ìì-né. ⁹⁻¹⁰ Te mate vichi tavá descendencia xi Leví mà diezmu nùù nèhivì, doco tucu nduá nìsa quida-ne antes, vâchi como yohòtéhè Leví nduú Abraham, te nì dòcò-né diezmu nùù Melquisedec mà, ñàyùcàndùá dècuèndè cui quida stná-ndà cuenta na ian stná Leví nì dòcò xì diezmu mà nùù nècuàchímà na ní quee-ne nì sanchicùn ìchì-né Abraham.

¹¹ (Ináhá-ndá), nì nìhì nècuàchì raza-ndà ley ìì xí Dios sàhà ndahà dùtù descendencia xi Leví. Te tnaha Aarón nì sanduu stná nsidaa dùtù mà. Doco siempre cumáni gá quee viì chuun nìsa quida-ne, ñàyùcàndùá nì ndecunu inga dùtù, (divi nduú mii-yá). Doco có-quidá-yá na ian nìsa quida Aarón sànhaha; còó. Na ian nìsa quida Melquisedec, ducán quidá-ya. ¹² Te ñà-sàñi dama (Dios) modo quidá dùtù, ñàyùcàndùá icúmí stná-yà dama-ya ley (nchícùn nèhivì). ¹³ Vâchi Jesús nduú (dùtù saa) cähàn-ndà sàhà-xí, te diín descendencia icúmí mii-yá; còò ni-iin yohòtéhè-yá nìsá quídáchúún

nahi dütù nùù mesa ìì xí Dios. ¹⁴ Vachi ináhá-ndá, divi tiàa nani Judá nduú yohòtéhè Stoho-ndà Señor, doco còò ni-iin palabra nì càchí Moisés sàhà nècuàchì yucán ñà-cunduu-ne iin dütù, ni stná descendencia xi-ne.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, náhà chicá claru (ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá), vachi vichi sàni ndecunu inga dütù, te (nicanicuahàn) quidá-yá chuun ìì mà nùù Dios nacua nìsa quida dütù Melquisedec sànaha. ¹⁶ Vachi divi sàhà-ñá itiácú-yà nicanicuahàn, te ía cuàhà poder xi-ya, ñàyùcàndùá nì nìhì-yá chuun xi dütù mà, màdi sàhà-ñá nduú-yá descendencia (xi inga dütù) nacua cachí iin ley. ¹⁷ Vachi ducán nì cache Yua-nda Dios xì Jesús:

Nicanicuahàn cucumi-ní chuun xi dütù nacua nduú chuun nìsa quida Melquisedec.

¹⁸ Ñàyùcàndùá, nì ndañuhu ley sànaha ma, vachi cóni quèé víiá. Mànícùí chindée cuáhà-ñá nèhivì, ¹⁹ mánícùí nacuàhandee iniànè ñà-sàà-né quida viì-né nacua ndiá icà-né. Ñàyùcàndùá nì sàha-yàndó inga tnündé ini chicá ndiaha, te divi sàhajàn vatùni thàtuu-nda nùù-yá vichi.

²⁰ Cunaha-nsiá, na ní sàha Yua-nda Dios Jesús chuun xi dütù, nì chinaha-yá mii-yá (ñà-nicanicuahàn cunduu-yamà dütù). ²¹ Doco dütù (descendencia xi Leví mà), còó, cóni cähàn-yá ducán na ní sàha-yanè chuun yucán. Cuisì Jesús nduú ana nì nìhítahví nì càhàn xì Dios ducán, te dohó nì cache-yà:

Yùhù nduí Stohò-ní Señor, te chináhî mií, (seguru cundua), mà dámá inì: nicanicuahàn cucumi-ní chuun xi dütù nahi chuun nìsa quida Melquisedec.

22 Pues ducán nì cachí-yà xì Jesús, te sàhà-ñá fuerte guá palabra xi-ya, ñàyùcàndùá chicá ndiaá tratu saa (nì saquin-yà).

23 Daaní, dùtù ùún-ní, màdì nicanicuahàn icúmí-né chuun xi-ne, vàchi xíhi-nè; ñàyùcàndùá, cuàhà-né sàni quida xi chuun xi dùtù mà. **24** Doco Jesús, còó; mà nunca sàà inga nèhivì cunduu-ne dùtù lugar xi-ya, vàchi nicanicuahàn itiácú-yà.

25 Ñàyùcàndùá, nú xícàn tàhvì-ndà nùù Dios, te ndácúcahan-nda quìvì Jesús, vàtùni dacácu dahuun-yàndó nicanicuahàn, vàchi nicanicuahàn itiácú-yà cáhàn-yà sàhà-ndà.

26 Cunaha-nsiá, meru dùtù xiñuhu-nda nduú Jesús, vàchi iì ndisa-ya, mà dáná-yá, còò cuáchí-ya, tucu dahuun iá-yà nùù nècuàchì cuáchí, te vichi dècuèndè (gloria) chicá nùù-xí ansivi sàni sàà-yà.

27 Còò necesidad icúmí-yâ dòcò-yá promesa nsíquívì sàhà-ñá nàà sàhà cuáchí nèhivì. Ducán quidá dava ga dùtù, dihna dòcò-né promesa sàhà mii-né, dandu después sàhà nècuàchì dava ga. Doco Jesús, còó, iin xichi-ni nì sàha-ya vida xi-ya nì sanduu-ya promesa nì dànaà dahuun-ya sàhà-ndà, te nicanicuahàn ndiaá ñà-jaàn.

28 Daaní, cachí stná ley sànaha ma ñà-vàtùni cunduu nèhivì iin dùtù mate iá cuáchí-ne. Doco vichi, coó, sàni yàha ley mà, te sàni cachí fuerte Dios ñà-divi Dèhemani-yá cunduu dùtù xi-nda; te nicanicuahàn cundiaa chuun iì quidá mii-yá.

8

*Nansa cáhàn Jesús sàhà-ndà nacua cachí ley saa
sàni sàha Dios cunchicùn-ndà*

¹ Nsidaa ñà-jaàn sàni cachì sàhà-ñá cundaà inì-nsia ñà-divi mii-yá nduú dùtù xi-nda, vàchi chuun jaàn quidá-yá vichi ndé iá-yà ansivi ladu cuahá silla ndiaha ndé iá Yua-nda Dios. ² Xinúcuáchí-yâ ini vehe iì-yá, vàchi vehe ma nduú veheñùhu ndisa xi-ya, te Stoho-ndà Señor nduú ana nì quidavàha xán, màdì nèhivì.

³ Daaní, nsidaa dùtù (ñuhìví yohó), chuun xi-ne nduá chínndoó-né promesa xi nèhivì nùù Dios, te sahmí stná-nè ñà-ndùá dócò-né nùù-yá. Ñàyùcàndùá nì xiñuhu cucumi stná Jesús ñà-cui chindòo stná-yà nahi promesa. ⁴ Vàchi nú ni coó iì-yá ñuhìví yohó nì cùí, dandu mà cùí cunduu-ya dùtù, vàchi sàndòo cuàhà dùtù xi ley xi Moisés, te (nsìquívì) chínndoó-né promesa xi nèhivì nùù Dios. ⁵ Doco cunaha-nsiá, seña uun nduú veheñùhu xi nèhivì, xì stná nsidaa ñà-ndùá xichúûn-né nùù chuun xi dùtù mà, có-ndùá ñà-ndiaha ndisa iá ansivi. Vàchi na cuáhàn Moisés quidavàha-ne veheñùhu sícoto sànahà, nì cachi Dios xì-né: “Caquìn-ní cuidadu ñà-quidavàha-ní nsidaájàn nacua iá veheñùhu nì dàcùní mii-ní (na ní nana-ní) yucù yucán”. ⁶ Doco vichi icúmí Jesús iin chuun chicá ndiaha (nùù dùtù ndoó ñuhìví yohó), vàchi ley saa sàni sàha-ya vichi nduú iin ley chicá vàha, vàchi chicá ndiaha nì cachi-yà quida-ya xì-ndà vichi. ⁷ Vàchi ley primeru mà, nú còò ni-iñàha cumánì gá nùá, dandu mà cáquín gá Dios inga ley saa ma ni cuí. ⁸ Doco cóni ndóo ini-yà xì nèhivì (nchícùn ley primeru mà), ñàyùcàndùá, dohó nì cachi-yà (nùù tutu iì):

(Yùhù nduí) Stoho-nsià Señor, te cachí, vàxi iin quìvì, dandu icúmí cuàhi iin ley saa

cunchicùn nècuàchì ñuu Israel, xì stná nècuàchì ñuu Judea. ⁹ Te ley saa ma, tucu coa nùù ley nì sàhi xìì-né quìvì nì taví-né nùù ñuu Egipto, te nì dàcúndêhí-nè ichì ndé nì caquee-ne; vàchi ley mà, cóni chívàha viì-néà. Ñàyùcàndùá nì nacoi-nè. ¹⁰ Còó, tucu coo ley saa icúmî cuàhi nsidanicuú nècuàchímà quìvì nùù-xí, cachí. Vàchi meru ini sàxìnítñuní-nè icúmî chihi ley xi; dècuèndè meru ini anima-nè icúmí stná ndòo dahuan. Dandu mindaa yùhù cunduu ana cahvi-né, te mii-né cunduu ndisa-ne nèhivì xí. ¹¹ Te quìvì yucán, mà cóó gá necesidad chinaha tnähá-né sàhí sàhà-ñá cunaha tnahá-né xí; còó, vàchi nsidanicuú-né, icúmí-né cunaha-né yùhù, nècuàchì ndahví te nècuàchì cuìcà. ¹² Te yùhù icúmî cuicahnú stná inì sàhà nsidaa ñà-có-ndiàá nì quida-ne; te mà nunca nsinuu ga inì sàhà cuàchi-ne mà, nì cachí Dios.

¹³ Pues sàhà palabra jaàn (vàtùni cundaà ini-ndà) ley tuhú sàni nanduu ley primeru mà, vàchi ley saa nduá cachí-yà (xì inga ley nì sàha-ya). Ñàyùcàndùá, nú ñà-tuhú nduú ley sànaha ma, dandu sà-itúú ndañuhu dahuan.

9

Veheñùhu iá ñuhìví yohó xì veheñùhu iá ansivi

¹ Ley primeru mà, nì cachà xì nèhivì nansa xiñuhu cunucuachi dùtù nùù Dios, xì nansa cuyucun stná iin vehe ìì ñuhìví yohó. ²⁻³ Ñàyùcàndùá, nì cuyucun iin veheñùhu sícoto ndiadí nihni xi iin

sícoto caní, dandu nì nandua ùì cuartu. Te ini cuartu primeru mà iín iin candeleru, xì stná iin mesa ndé itándoó pan ìì nùù Dios. Daaní, inga ladu mà nduú vehe ndé cachí-nè nduú vehe chicá ìì. ⁴ Te icúmí lugar mà mesa oro ndé sahmí-né inciensu, te yucán íá stná caja ìì xí ley mà, idáducán iin chìdídà oro. Te ini caja mà inácáá iin quidi oro ndé ñuhú comida nani maná, te inácáá stná vara xi Aarón nì cana ita. Daaní, ñuhú stná ndúì tabla yùù ndé itándiaa palabra xi ley mà. ⁵ Te dìquì caja ìì mà xí-itasisi ángel ndiaha nani querubín, itaníní ndixìn-né dìquì-nú, te tìxi ndixìn-némà nì sanduu lugar ndé nìsa xicahnú ini Dios sàhà cuàchi nèhivì. Doco vichi có-cùsáí càhàn cuàhà gué' xì-nsiá sàhà nsidaámà.

⁶ Pues nì nsihi nì cuyucun nsidaa iñàha ini veheñùhu sícoto mà, dandu nsiquívì nìsa sahàn dùtù ini cuartu primeru mà ñà-quida-ne chuun icúmí-né quida-ne. ⁷ Doco cuartu ùì íá chicá inì-xima, còo; cuisì dùtù chicá cusáhnû nduú ana quíhvi inì-xima, doco cutu iin quivi cada cuià quíhvi-ne, nihí-né nìì (quisì) sáha-ne sàhà cuàchi mii-né xì sàhà stná cuàchi nèhivì dava ga, divi cuàchi nì quida-ne cóni sáha-ne cuenta. ⁸ Pues sàhà-ñá ducán nì ndacu nuù nèhivì sànahma ma, seña nduá nì cachitnùhu Espíritu lìì ñà-tayóo permisu yàha nèhivì ndè lugar chicá ìì xí-yá na quívì xichúûn vá-né vehe ìì primeru mà.

⁹ Pues cunahama-nsiá, iin ejemplu nduú nsidaa ley xi veheñùhu yucán sàhà-ñá cundaà ini ndohó nècuàchì tiempu vichi. Vàchi cachí ley mà ñà-xiñùhù dòcò-ndà cuàhà iñàha (veheñùhu), te cahmi stná-ndà quisì nduú promesa xi-nda. Doco

mate ducan ni cahvi-ndayá, mà cúí dacúxíoámà cuàchi-nda nùù sàxinítnùní-ndà. ¹⁰ Vàchi cuisì cähàn ley mà sàhà índù comida xiñuhu cuxi-nda, te ò índù ñà-coho-nda, ò nansa icúmí ndoo traste xi-nda, xì nansa icúmí-ndá cuchi-nda; cuisì sàhà ñà-ìá ñuhiví yohó-ní cähàn ley mà. Vàchi nì chitnùní ini Dios ñà-cuisì cundiaàmà nùù-ndà dècuèndè quìvì quee inga ley saa xí-yá.

¹¹ Doco vichi sà-ìá Cristu, te mii-yá nduú-yá dùtù xi-nda sàhà-ñá cui nìhitáhvì-ndà ñà-ndiaha ñí xí-yá. Te xinúcuáchí-yâ ini iin veheñùhu có-ìá ñuhiví yohó, vàchi mài ndahà nèhivì nì cuyúcàñ, ñàyùcàndùá chicá ìì-ñá, te chicá ndiaha stná. ¹² Te mii-yá, iin xichi-ni nì quìhvi-ya ini lugar chicá ìì yucán, doco mài nìì chelù, ò nìì litú nduá nihí-yá nì quíhvi. Còó; divi nìì mii-yá nduá nì sàha-ya, te sàhámà vátuni nì nìhi-yá nansa càcu dahuun-nda nicanicuahàn. ¹³ Vàchi nèhivì (antes), nù sàni quida-ne iin falta nùù ley xi-ne, te có-ìá ndoo ga-nè (nacua cachí ley mà), dandu xíhì buey, o xíhì litú, te xíxìn stná iin chelù dìhí, te nandúú-si nahi mii yàà. Dandu sódò nsiquin dùtù nìì quisì mà, xì stná yàà mà dìquì nèhivì mà, dandu ñà-sàni ndañuhu falta xi-ne cundua. Sàni ndundoo-ne iyuhu, mate cuisì cuerpu xi-ne, (mài anima-nè). ¹⁴ Te nù ducán nìsa (quida nèhivì xì nìì quisì), dandu na cuahà gá más ndiaá nìì Jesús sàhà-ñá ndoo cuàchi anima-ndà, nsidan-icuú cuàchi cuàhàn dandáñuhú dahuun xi-nda ni cuí. Vàchi sàhà-ñá itiácú anima-yà nicanicuahàn, ñàyùcàndùá nì sàha-ya meru vida xi-ya ñia-cundua na iin promesa; te promesa ndiaha ndisa nduá, vàchi còò ni-iin cuàchi ni quidá-yá. Pues sàhà

nsidaájàn, sàvàtùni cunucuachi víi-nda nùù mii-yá íá nicanicuahàn. ¹⁵ Vàchi sàhà ñà-ndùá nì quida (Dèhemani-yá) Jesús, nì sàha-ya inga ley saa xí-yá sàhà ñà-vàha xi-nda. Mate ní quida nèhivì falta ñà-cónì chívàha vii-né ley primeru mà, doco nì xìhi Jesús nì dànnáà-yá sàhà nsidaa falta mà, te vichi vátùni cundiatú anima nsidaa ana caná-yá; vátùni nìhitáhvì-né ñà-vàha xi-ya dècuèndè nicanicuahàn.

¹⁶ Cunaha-nsiá, nú cuní-ndà ndutahví dèhe-nda biene xi-nda, dandu tiaa-nda iin tutu cachí nansa ndutahví-né. Doco fuerza cundiatu-ne dècuèndè nú sàni xìhi-ndà, ¹⁷ váchí mate sàni tiaa-nda tutu mà, mà cúndiáá` dècuèndè cachí sàà cui-ndà; có-ndiáá` na itiácú ii-ndà. ¹⁸ Ñàyùcàndùá, na ní sàha Dios ley sànahá ma, nì chitnùní stná ini-yá ñà-cui quisí, te cuítia nìi-sí. ¹⁹ Váchí (ducán cachí nùù tutu ii), nì nsihi nì cachitnùhu Moisés xì nèhivì nsidaa palabra nduú ley mà, dandu nì tnii-ne idì cuahá, xì yùcù nani hisopo, te nì dàndàxín-néà xì nìi chelù xi nìi sìmbee, te nì dàcà stnahá nsidaámà xì tècuíí, dandu nì sòdò nsiquin-nè ndutè mà diquì libru ii xí-yá, xì diquì nsidaa stná nèhivì itá yucán. ²⁰ Te nì cachí-nè: “Sàhà nìi yohó sàni saquin Dios iin ley ñà-chivàha-nsia vichi”. ²¹ Daaní, davani nì sòdò nsiquin stná-nè nìi mà inicutu ini veheñùhu sìcoto mà xì nùù stná nsidaa còhò xichúûn dùtù nùù chuun xi-ne. ²² Váchí cachí ley mà ñà-casi nsidaa iñàhá icúmí còdò nìi mà icà-xí, te ducán ndundoa nùù Dios. Váchí cunaha-nsiá, mà sáà-yá cuicahnú ini-yá sàhà ni-iin cuàchi-nda nú còò nìi nì xítia.

Nansa nì sàha Jesucristu vida xi-ya sàhà-ñá cuxio cuàchi-nda

23 Ñàyùcàndùá, na sácuàhàn Moisés dahíi-né veheñùhu sànaħa ma, vätuni nì xichuún-né nì quisì, vachi veheñùhu ñuhìví yohó-ní nì sandua, te cuiś ejemplu uun nì sanduu stná, cóni sándúá veheñùhu ndisa xi-ya ía ansivi. Doco meru vehe iì-yá ía yucán, promesa chicá ndiaha xiñuhá, màdì cuiś nì quisì. **24** Ñàyùcàndùá, vichi sàni nasaa Jesús ndè meru ansivi ñà-màcuñin-yà nùù Dios sàħà-ndà. Màdì veheñùhu ñuhìví yohó nduú lugar ndé nì nasaa-yà, còo; vachi cuiś ejemplu uun nduú veheñùhu ñuhìví yohó, có-ndùú ndisa-ña vehe iì nì quidavàha mii-yá ansivi. **25** Dütù cusáhnú raza-ndà Judea, na quíhvi-ne ini cuartu chicá iì xí veheñùhu, nìi (quisì) nihí-né sáħan, màdì nì mii-né. Te cuìà cuìà quidá-né ducán. Doco Jesús, còo; có-xiñuhù cuàħa-ya vida xi-ya cuàħa xichi, còo. **26** Vachi nú ducan ni cündúá, dandu cuàħa gá xichi icúmí-yà ndoho-ya dècuèndè na ní sàċo ñuhìví xí ndè vichi ni cuí. Doco còo, vachi na ní xìnū tiempu antes, dandu nì quixi-ya ñuhìví yohó, te nì sàħa-ya vida xi-ya, doco cuiś iin xichi-ni nì xìħi-yà, vachi nì dànanāa nsħiħi-yá sàħà-ndà, te nì nħiħi-yá nansa cuxio dahuun cuàħchi-nda. **27** Vachi divi nacua icúmí nsidaa nèħivì sàà-nè cui-nè iin xichi, te después nsidandaà Dios sàħà-né, **28** divi ducání stná Ċristu, iin xichi-ni nì sàħa-ya vida xi-ya nì nacuida-ya cuàħchi cuàħħa gá nèħivì. Dandu después icúmí-yà naxicocuñin-yà ñuhìví yohó, doco màdì gá sàħà-ña (ndoho-ya sàħa) cuàħchi-nda; còo. Cunaha-nsiá, divi sàħa ñà-càcu nsidaa ndohó nèħivì ndiatú naxicocuñin-yà cunduamà.

10

¹ Ley sànaħha ma, màdī meru ñà-chicá ndiaħa īx-Dios nì sàndúú ndisa; cuiśi nì cachitnùhu uan ñà-después icúmí quixi ñà-ndiaħa īx-Dios xi-ya. Ñàyùcàndùá, mate nicanicuahàn dóċò īx-né promesa cachí ley mà, te cuią̍ cuią̍ quidá dütù ducán, doco mà cuí ndoo cuàchi nèħivì sáħàn nùù (veheñùhu) sàħámà. ² Vàchi nú jaan, dandu mà cuáha ga xì promesa mà, vàchi mà dàndóhô gá cuàchi nèħivì sàxlinítnùnì-nè nì cùi. ³ Doco vichi, sàħà-ñá cuią̍ cuią̍ saħa iż-żgħix promesa (cachí ley) mà, ñàyùcàndùá nsinúú ini-nè iá iż-żgħix cuàchi-ne. ⁴ Vàchi sàħà nù buey, o nù simbee, mà nunca cui cuxio cuàchi ni-iin nèħivì. ⁵ Ñàyùcàndùá, na ní quesaa Jesucristu ñuhlìv yohó, doħó nì cachí-yà xì Yuamáni-yá:

Mii-ní, màdī promesa nduá cuní għà-ní cuàha nèħivì mii-ní. Màdīa cui quisì coco għa-si nù-ní nduá cuní-ni. Còo. Ñàyùcàndùá vichi sànni quidayucùn-ní iin iquċucuñu cumi. ⁶ Vàchi màdī quisì nì xixx, ni màdī inga classe promesa sàħà cuàchi nduá cudǖi ini-ní sàħà-xi; còo. ⁷ Dandu yùħġu, nì cachì: “Yohó vàxi ñà-quida ndise cumplir ñà-nduá cuní-ni, nacua cachí tutu iż-żgħi, Dios mío”.

⁸ Cunaha-nsiá, jaàn nì cachí Dios ñà-có-cùdū gá ini-yà sàħà promesa sáħatahvì nèħivì, ni có-cùdū gá stná ini-yà sàħà quisì saħmí-né; còo, có-cùdū ini-yà sàħà ni-iin ñà-jaàn nì sàħa-ne sàħà cuàchi-ne, mate divi nduá cachí ley (primeru-mà) cuàħha-ne. ⁹ Daaní, después nì cachí Jesucristu: “Yohó vàxi ñà-quida ndise cumplir ñà-nduá

cuní-nî, Dios mío". Pues ñà-jaàn cuní cachí cuàhàn-yà dandáñuhú-yâ ley primeru mà, te caquin-yà inga ley saa xí-yá. ¹⁰ Te sàhà-ñâ nì quida ndisa-ya nsidaa ñà-ndùá nì ndacu nuù-yá, ñàyùcàndùá vâtuni nduhuun anima-ndà, vâchi nì sàha-ya iquicúñú-yâ nahi promesa ñà-danáà-yá sàhà-ndà. Iin xichi-ni nì quida-ya ducán, doco nicanicuahàn cundiaà.

¹¹ Quìvì vichi itá dütù raza-ndà, quidá-né chuun xi veheñùhu xi-ne; te nsìquívì sáha-ne cuàhà xichi promesa xi ley mà, mate mà nunca dacúxioá cuàchi-nda. ¹² Doco Jesús, còó, iin xichi-ni nì dànaà-yá sàhà cuàchi-nda, te nicanicuahàn cundiaàmà, dandu nì sàcòo-ya ladu cuahá Yuamánì-yá, ¹³ te ndiatú-ní-yá dècuèndè cundee dahuun-yamà nùù nsidaa ana xiní ùhì xì-yá, te cusahnú-yá nùù-né. ¹⁴ Vâchi iin xichi-ni nì dànaà-yá (sàhà cuàchi-nda), dandu nicanicuahàn icúmí ndee vâha nsidaa ana sàni ndoo cuàchi anima-xi. ¹⁵ Te divi ducán cachí stná Espíritu Iì xí-yá. Vâchi primeru nì cachí Stoho-ndà Señor palabra yohó:

¹⁶ Tucu coo ley saa icúmî cuàhi nècuàchimà quìvì nùù-xí, cachí, vâchi meru ini anima-nè icúmî nacoo dahuin ley mà; meru ini sàxinítñùní-nè icúmî chihià.

¹⁷ Dandu después cachí-yà:

Ndè nicanicuahàn mà nunca nsinuu ga inì sàhà cuàchi-ne.

¹⁸ Ñàyùcàndùá, cunaha-nsiá, nú sàni ndutu dahuun cuàchi-nda, còò gá necesidad cuàha-nda ni-iin ga promesa ñà-danáà xì sàhà-ñá.

19 Sàhà ñà-jaàn, có-yûhî gà-ndà datnátuu-nda anima-ndà nùù Dios, mate iá-yà lugar xi-ya ndé chicá ii, vàchi sàhà niì Jesús sà-nùná ichì, ñánì. **20** Na iin ichì saa nduá, te divi mii-yá nì quidayucun xán, vàchi sàhà-ñá itiácú ndiaha-yá, ñayùcàndùá iá ichì mà. (Antes iin sícoto nìsa sadí nihni ndé nduú lugar chicá ii xí Dios, doco) sícoto mà, ejemplu sàhà cuerpu xi Jesús nì sandua, (vàchi na ní xìhi-yà), divi sàhà ñà-jaàn nì nìhi-ndà nansa yàha-nda nùù Dios. **21** Te vichi sà-icúmí-ndá iin dùtù ndiaha chindéé xí nsidaa ndohó ana nduú dèhe ndisa-ya. **22** Ñayùcàndùá, màsà yúhî-ndà datnátuu-nda anima-ndà nùù-yá. Iin-ni ni cúníhnú ndisa ini-ndà mii-yá; ni cúníndísâ víi-ndayá, màsà cúcáhán-ndá a jaan á coó. Vàchi sàhà-ñá nì xitià niì-yá, ñayùcàndùá sàni ndundoo sàxìnítñuní-ndà, te có-dàndòhó gá`-ndó; te ducán queámà na ian sàni xichi-nda tècuíí limpiu.

Màsà nándodó-nda ichì-yá

23 Pues sàhà nsidaa ñà-jaàn xiñuhu cunchicùn vii-ndà ñà-ndùá xiníndísá-ndá; iin-ni ni cúníhnú vàha ini-ndà ñà-jaàn. Màsà dáma sàxìnítñuní-ndà, vàchi sàni sàha-ya palabra xi-ya, te mà dándáhvî-yàndó. **24** Te xiñuhu stná nanducu-nda nansa nacuàhandee stnahá ini-ndà sàhà-ñá chicá más ni cúcúú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, te quida vii-ndà xì ñanìtnaha-nda. **25** Ni màsà nácóó-ndá ñà-nataca-ndà na ian quidá dava nèhivì. Còó; vichi chicá xiñuhu cunuù stnàhà-ndà, te nacuàhandee stnahá ini-ndà, vàchi sà-ìndéhe-nda chicá sà-cùyátní quìvì (naxicocuïñ-yà). **26** Vàchi cunaha-nsiá, nú sàni cundaà vàha ini-ndà nansa iá ichì ndàcuisì-yá,

doco quidá canúú ñi-ndà cuàchi-nda, dandu còò cá ni-iin promesa cui danáà xì sàhà-ndà. ²⁷ Ndé cuisì-ní ndóo ga ñà-yùhí cuaá-ndà, vàchi vaxi castigu cahnú, vaxi ñuhu níhi coco nsidaa ana có-ndòó ladu xi-ya. ²⁸ Nèhivì sànaha, nú nì cahíchì ini-nè ley xi Moisés, dandu fuerza cui-nè nú ndoo ùì ò ùni testigu cachí nansa nì cuu, te nú ducán, dandu còò iin ni cuhí ini xì-né na ní xìhì-né. ²⁹ Doco nú meru Dèhemani Dios nduuú ana cahíchì ini iin nèhivì, dandu ¿nansa tuxí inì-nsia cuu? ¿Amádi cuàhà gá más castigu icúmí-né nìhì-né? Vàchi nú có-quidáñuhú-né ñà-nì xitià nì ndiaha-yá, dandu cahnú sàstnùhù coo castigu xi-ne, vàchi sàhà nìì mà nì ndoo anima-nè, te sàhà stná mà nì saquin Dios iin tratu xì-né. Daaní, stná Espíritu lì xí Dios, gracia nì quida stná-yà xì nècuàchimà, doco nú vichi cutu ni cahíchì ini-nè nsidaámà, dandu ndahví-né. ³⁰ Ináhá-ndá ñà-divi Dios nduuú ana nì cachi xì-ndà dohó: “Mií quidá tocar nachitacùhá sàhà falta xi nèhivì; còò cá ana icúmí nacuàha xi-né castigu”. Te cachí stná (tutu iì) ñà-divi mii-yá icúmí-yâ nsidandaà-yà sàhà cuàchi nèhivì xí-yá. ³¹ Cunaha-nsiá, tnùndoho cahnú cundua nú ni níhi nèhivì castigu nùù ndahà Dios ía nicanicuahàn.

³²⁻³³ Doco mii-nsiá, xiñuhu nsinuu ini-nsià nansa nì cuu xi-nsiá quìvì primeru na lácà nì dàtnúù-yà sàxìnítñùní-nsià, cuàhà tnùndoho nì yàha-nsia. Dava xichi nì canàhá nèhivì xì-nsiá, te dava xichi nì dàndòhó stná-nè mii-nsiá nùù tacá nèhivì. Te dava xichi cuisì-ní nì quida-nsia acompañar nècuàchì nì ndoho ducán, doco calma nì quidandee inì-nsia sàhà nsidaámà. ³⁴ Te na

ní sàcündiadi stná compañeru-nsià, dandu nì indehè ndahví-nsiànè; te na ní candiaa nèhivì biene xi-nsia, (cónì cùhúún inì-nsia), còó, duha nì cudiì inì-nsia, vàchi ináhá-nsiâ, ndè gloria xi Dios chicá cuàhà iñàha icúmí-ndá, te chicá ndiaá` mà, vàchi nicanicuahàn cunaha-ñá. ³⁵ Ñàyùcàndùá, iin-ni ni cúníhnú vàha ini-ndà (ichì-yá), màsà nácóó-ndáñâ, vàchi iin ñà-vàha cahnú icúmí-ndá nìhì-ndà nùù-yá. ³⁶ Iin-ni ni cúnchícùn cuéyàà-ndà ichì mà, vàchi nú sàni nsihì nì quida-nda nsidaa ñà-ndùá cuní Dios quida-nda, dandu nìhì-ndà ñà-ndiaha fì sàni cachí sahnú-yá xì-ndà. ³⁷ Vàchi dohó cachí tutu ìì:

Cunaha-nsiá, icúmí-yâ naxicocuîn-yà: làcà sacu tiempu cumánì gá; mà cuéé gà-yà. ³⁸ Te (cachí stná-yà): “Nèhivì vàha xi, nú xiníndísâ vàha-ne yùhù, dandu nìhì-né vida ndiaha. Doco nú ni ndédumá ini-nè, dandu ni-iyuhu mà ndóo ini sàhà-né”, cachí-yà.

³⁹ Doco ndohó, có-ndùù-ndà nèhivì ndedumá ini-xi, vàchi nú jaan, ndañuhu anima-ndà. Còó, nèhivì xiníndísâ nduu-nda, ñàyùcàndùá icúmí-ndá càcu-nda nùù-yá.

11

Xiñuhu cunindisá víi-nda

¹ Nú ndisa xiníndísâ vàha-nda Dios, dandu cuní cachàmà ñà-nìhnú cuisì ini-ndà icúmí cuu ndisa ñà-ndùá ndiatu-nda. Te nú xiníndísá-ndá ducán, dandu quidá stná-ndà cuenta na ian sà-ìá ndisa ñà-tàñáha ga cuninùù-ndà. ² Te divi ñà-jaàn nduu stná ñà-ndùá nìsa quida xìì-ndà sànaha, nì xinindisá-né mii-yá, te nì ndee vàha-ne nùù-yá.

³ Ndohogó, xiníndísá-ndáyá, te sàhájàn vátùni cundaà ini-ndà nansa nì quidavàha-ya ñuhìví, cuisì nì càhàn-yà, te nì sàcòa; ñàyùcàndùá, indéhe-nda íá ñuhìví vichi, doco mài ñà-túi cundehè-ndà nduá nì cuyucàn; còó.

⁴ Daaní, Abel, na ní sàha-ne Dios promesa xi-ne, chicá nì sandiaàmà nùù promesa nì sàha Caín. Te ¿índù chuun chicá ndiaámà? Divi sàhà-ñá nì xinindisá nècuàchímà mii-yá. Ñàyùcàndùá, nì cachi-yà: “Sàní ndee vàha Abel nùí; cudíi inì sàhà promesa xi-ne”. Ñàyùcàndùá, mate còò cá Abel mà, doco dècuèndè vichi íá ìi fama-nè ñà-nì xinindisá-néyà.

⁵ Daaní, Enoc tu, nì xinindisá stná-nè mii-yá, te vivu nì sàà-nè nùù-yá, cóni xíhi-nè, nì ndañuhu uun-ne (nùù nèhivì), vàchi sàhà poder ndiaha xí Dios nì ndiachi-né dècuèndè ndé íá-yà. Te cachí tutu ìi, ducán nì cuu xi-né ñà-nì cudiì guá ini-yà sàhà-né. ⁶ Doco nú có-xiníndísá-ndá, dandu mà nunca cudiì ini-yà sàhà-ndà. Vàchi nú cuní-ndà sàà-ndà nùù-yá, dandu fuerza cunindisa-nda íá ndisa-ya, te seguru datnúù-yà sàxìnítñùní nsidaa ana nandúcú ndisa-xi-yá.

⁷ Daaní, stná Noé, nì xinindisá stná-nè mii-yá na ní cachitnùhu-ya xì-né ñà-ndùá icúmí cuu quìvì nùù-xí; ñàyùcàndùá, nì quida-ne ñà-ndùá nì cachi-yà, nì quidavàha-ne iin barcu cahnú sàhà-ñá càcu-ne, mii-né xì stná nèhivì vehe-ne. Ducán nì quida-ne, te ñà-jaàn claru nì tui ñà-cónì quídá víi dava ga nèhivì ñuhìví. Doco mii-né, nì ndee vàha-ne nùù-yá ñà-nì xinindisá-néyà.

⁸ Daaní, stná Abraham; nì xinindisá stná-nèyà, te ñàyùcàndùá nì quee-ne cuàhàn-nè na ní

cana-yanè ñà-cùhùn xìcà-né inga ñuu ndé icúmi-né sàà-né cunduu-ne stoho nsidaa ñà-ìá yucán. Ñàyùcàndùá, nì inini-ne ñà-ndùá nì ndacu nuù-né, mate có-cùndáà ini-né ìndù cùhùn-né. ⁹ (Dandu nì sàà-né) ñuu ndé nì cachi Dios xì-né mà. Yohó te yucán nì là chii-né ñuu mà, nihnu ini-né nduú-né nècuàchì inga ñuu, doco siempre iin-ni xiníndísâ víi-néyà. Cuisì vehe sìcoto nì sanduu vehe-ne, te divi clase vehe yucán nìsa xichuún stná (dèhe-ne) Isaac, xì stná (déheñani-né) Jacob. Cunaha-nsiá, stná nècuàchì yucán, iin-ni nì sandiatu stná-né cuu xi-né ñà-ndùá nì cachi Dios xì Abraham antes. ¹⁰ Vachi nècuàchimà, (na ní quee-ne ñuu-né), nandúcú-né iin ñuu sàni quidavàha-ya; vachi nihnu ini-né íá iin ñuu nì chitnùní ini mii-yá coo, te fuerte ndisa cimientu xan.

¹¹ Daaní, stná (ñahàdìhí-né) Sara, nì xinindisá stná-né mii-yá. Mate sáyâha ga sahnú-né, doco nì nìhitàhvì-né valor ñà-coo iin méè xi-ne, vachi antes sàni cachi sahnú Dios xì-né, te ñàyùcàndùá nì tùinuù iin dèhe-ne, vachi xiníndísâ-né mà nunca dandahví-yànè. ¹² Ñàyùcàndùá, mate sàsàhnú cuàha Abraham, doco nì là iin dèhe-ne, te sàhà imindaa dèhe-nemà nì sàà-né nì sàcùnduu-ne yohòtéhè cuàhà gá mil nèhivì; cuàhà sàstnùhù nèhivì nì nanduu-ne nahi cuàhà sìtnúù ansivi, ò ñusì ndiquin yuhù mar, vachi mà cùì nandiahvia.

¹³ Cunaha-nsiá, nsidaa nècuàchì sàni nacani xì-nsiá sàhà-xìmà, iin-ni nì xinindisá víi-né mii-yá dècuèndè nì xìhì-né. Te mate cónì sàà-né cun-inùù-né cuu ndisa ñà-ndùá nì cachi Dios xì-né, doco iin-ni nì xinindisá-né, mate tàyóa, te nì cudìì ini-né sàhà-ñá, vachi (nì cundaà ini-né) mìdì ñuu

ndisa-ne nduuú ñuu-nè ñuhiví yohó, ñàyùcàndùá nì cachi-nè xì nèhivì ñà-cuisì-ní yáha uun-ne ñuhiví yohó. ¹⁴ Te nú ducán cachí nèhivì, dandu náhà claru inga ñuu nduuá nandúcú-nê, iin ñuu ndé cunduu ñuu ndisa-ne. ¹⁵ Te nú cuàhàn-nè nsinuu ini-nè ñuu-nè primeru nì cùí, dandu vihini naxicocuîn-nè yucán. ¹⁶ Doco còó, cóni nûhù-nè, vàchi nì cuni-nè cundoo-ne iin ñuu chicá ndiaha, divi ñuu mii-yá iá ansivi. Te sàhà-ñá (nì xinindisá-né ducán), ñàyùcàndùá có-ndùcáchán-yá cachí-yà ñà-ndùú-yá ana cahvi-né, vàchi sàní quidayucun-yà iin ñuu (ndiaha) ndé cundoo-ne (xi-yá).

¹⁷ Daaní, después, nì cachi Dios xì Abraham ñà-nì cuáha-ne dèhe-ne Isaac cunduu-tè iin promesa. Ducán nì quida-ya sàhà-ñá cundaà ini-yà a cunini viì-néyà, á coó. Te (nì quida-ne cumplir), nì xinindisá-né mii-yá, dispuestu nì ia-ne ñà-cunduu dèhe-ne promesa, mate mindaa-té nùù-né, te mate antes sàní cachi sahnú Dios xì-né ¹⁸ ñà-divi nùù tèchii Isaac mà icúmí quee cuàhà descendencia xi-ne. ¹⁹ Doco nì cundee ini-nè ñà-vàtùni danátiácú-yàte nú ni cuí-te. (Te ñà-nì càcu-tè) nì ndòo-tè vivu nùù-né, ñàyùcàndùá vàtùni quida-nda cuenta na ian ndisa, sàní natiacù-te.

²⁰ Daaní, después (nì cundaà ndisa inì-xi) ñà-xìnídísâ stná Isaac mà mii-yá, vàchi cuàhà gá ñà-ndiaha ïì nì cachitnùhu-ne xì (ùì dèhe-ne) Jacob xì Esaú sàhà nansa icúmí cuu xi-né quìvì nùù-xí. ²¹ Daaní, Jacob mà, nì xinindisá stná-nè mii-yá, (ináhá-ndá), vàchi na sá-ìtúú cuàhàn-nè cui-nè, dandu nì càhàn-nè xì iin iin dèhe José,

nì cachitnùhu-ne xì dèheñani-né mà ñà-icúmí-tê nìhi-té cuàhà ñà-vàha ndiahà nùù Dios. Ducán nì cache-nè, naquímánì-né Dios, te itúu-né nùù bastón xi-ne. ²² Daaní, José mà, nì xinindisá stná-nè mii-yá, (inahá-ndá), vàchi na sá-itúú cuàhàn-nè cui stná-nè, nì cache-nè ñà-seguru icúmí caquee libre nsidaa nècuàchì raza-nè Israel nùù ñuu Egipto. Te nì nacoo stná-nè órden nansa quida nèhivì xì iquicúñú-nè nù sàni xìhi-nè.

²³ Daaní, stná yuadíhí Moisés, nì xinindisá stná-nè mii-yá na ní tùinuù dèhe-ne mà. Te nì caxini-nè cuahani iá-vè, ñàyùcàndùá mate sàni dàndàcú rey cui-vè, doco cóni yúhî-nè; ùnì yòò nì ia dèhé-vè nì quida-ne.

²⁴ Daaní, stná Moisés mà, nì xinindisá stná-nè mii-yá, te sàhámà na sáni sahnu-ne, cóni cùní-nè cache già nèhivì ñà-dihí-né nduú dèheyoco rey.

²⁵ Còó, chicá nì cudiì ini-nè cùhùn-nè cùtnahá-né xì nèhivì xí Dios, mate cuáhà gá nì ndòhó-né, te màdiá ndòo-ne (ndé iá-nè), te quida-ne ñà-vico sìquini iá ñuhiví yohó, vàchi cuiśi sacù-ni tiempu coo ñà-vico ma. ²⁶ Chicá nsiha ichì Cristu ni cúnchícùn-nè nihnu ini-nè, mate ni cähichì ini nèhivì-né; te cóni xího stná-nè ñà-cuicà ñuu Egipto yucán, vàchi iin-ni nihnu ini-nè ñà-cuisì nùù Dios icúmí-né nìhitáhvì-né cuàhà ñà-ndiaha í.

²⁷ Daaní, na ní quee-ne ñuu Egipto mà cuàhàn-nè, divi sàhà-ñá xiníndísâ-né mii-yá nì sandua. Ni cóni yúhî-nè ñà-nì xìdà guá ini rey dandacú yucán, vàchi iin-ni nchícùn viì-néyà na ian xinínùù-néyà, mate có-tùí-yá indéhe-nda. ²⁸ Daaní, ñà-sàni xinindisá-né mii-yá nduú stná na ní quida-ne vicò pascua primeru, mii-né xì

nèhivì raza-nè, te nì dàcáa-ne nìì (lelù ìcà yehè-né) sàhá màsà cúí dèhe sahnú-né quida ángel yàha yucán. ²⁹ Daaní, na ní yàha-ne Mar Cuahá, te nì nduhìchí cahà mar mà nahi ñuhù íchî, divi sàhà-ñá nì xinindisá-né Dios nì sanduu stná` mà. Doco tè-ñuu Egípto, na ní cuni stná-te yàha-tè yucán, dandu nì càhà nsihi-tè.

³⁰ Daaní, sàhà-ñá nì xinindisá stná nèhivì raza-ndà mii-yá, ñàyùcàndùá nì nacununduu-nè ñuu Jericó ùsà quìvì, te nì caà nama ndiadí nùù ñuu mà. ³¹ Daaní, stná nècuàchì ñahà nani Rahab, mate cuàhà tiàa nì xìcanuu xi-né (antes), doco nì sàà-nè nì xinindisá stná-nè mii-yá, vàchi na ní techuún Moisés iin ùì tiàa ñà-nacunì-te nansa iá ñuu nècuàchimà, dandu nì chindee-néte. Ñàyùcàndùá, cóni xíhì-nè nahi nèhivì dava ga có-xìnindísâ.

³² Pues vichi có-xìñùhù cachi guè (sàhà nèhivì sànhaha ma), ni mà sáà stnáì nacani nsihi xì-nsiá sàhà nsidaa-né, divi sàhà Gedeón, xì sàhà Barac, xì Sansón, xì Jefté, xì David, xì Samuel, xì sàhà stná dava ga nècuàchì nìsa cahàn cuenta xi Dios.

³³ Cunaha-nsiá, divi sàhà-ñá nì xinindisá nsidaa nècuàchimà mii-yá, (ñàyùcàndùá nì quida-ne cuàhà obra ndiaha). Dava-ne nì cundee-né nùù nsidaa nèhivì ndooinga ñuu. Dandu nì cusahnú víi-né, te nì nìhi-né ñá-vàha nì cachi sahnú Dios xì-né. Te dava-ne nì càcu-ne nùù nsicaha, cóni sàxí-siné. ³⁴ Te dava stná-nè, nì cundee-né nùù ñuhu xíxìn, cóni quìdá dañúà xì-né. Te dava-ne nì càcu-ne nùù nèhivì cuàhàn cahni xì-né xì espada nì cúí. Stná nècuàchì còò fuerza xi, nì xinindisá stná-nè mii-yá, te nì ndufuerté-nè, vâtùni nì nacuàhandee ini-nè, te na ní caquixi soldadu inga ñuu, vâtùni nì chindee-né mii-né, te

nì taxi-né nsidaa témà. ³⁵ Stná nècuàchì ñahà, nì xinindisá stná-néyà, te ñàyùcàndùá nì nìhitáhvì dava-ne nì natiacu iin nèhivì vehe-ne. Doco dava stná nècuàchìma, nì dàndòhó nèhivì-né, te nì xìhi-nè; vihini dacácu-tèné nì cùí (nú ni nácóo-né ichì-yá); doco còó, cóni quídá-né ducán, vàchi cuní-né nìhitáhvì-né iin ñà-vàha chicá ndiaha, divi ñà-natiacu-né. ³⁶ Daaní, dava stná nècuàchì sàna ha ma, cuàhà gá nì sàcùndiaa nèhivì-né, te nì ñähnì cuií stná-né. Te dava stná-né, nì sàcùnuhni stná-né cadena, te nì sàcùndiadi-né. ³⁷ Te dava stná-né, nì sahnì nèhivì-né xì yùù, ò machete. Te dava-ne, serruchu nì quedava-ne. Cuàhà gá nì candoho-ne nì quida nèhivì. Ñàyùcàndùá, yohó te yucán nì xìcanuu ndahví-né, nìsa idàhvi-ne xì cuisì iin riì ò sìmbee, vàchi ndahví dahuun-ne, cuàhà tnùndoho nì xini-né; quini nì dàndòhó nèhivì-né. ³⁸ Nì xìcanuu ndahví-né yucù dàna, ò inga xaan ndé còò nèhivì, te yucán nì caquidi-né ini cueva, ò ini iin chìcòhò cahnú. Ducán nì cuu xi-né mate chicá ndiaá-né nùù nsidaa gá nèhivì ñuhiví. ³⁹ Doco nsidaa nècuàchì sàna ha ma, mate ní nìhi-né nì ndee vàha-ne nùù Dios ñà-nì xinindisá-néyà, doco cóni nìhitáhvì-né ñà-ndiaha ìì nì cachi-yá (xì xìì-ndà) antes. ⁴⁰ Còó, vàchi sàhà-ñá nihnu stná ini-yà ndohó, ñàyùcàndùá nì chitnùní ini-yà ñà-dècuèndè quìvì vichi coo iin ñà-chicá ndiaha nìhitáhvì-ndà, dandu iin-ni nacuatnaha-nda xi nècuàchì yucán cundiatú anima nsidaa-nda.

12

Cuisì Jesúus ni cùndéhe-nda nùù-xí

¹ Vichi cuàhà sàstnùhù nèhivì (sàna ha) sàni nacani xi-nda ñà-ndiaha guá íá (nú xiníndísá-ndá

mii-yá). Ñàyùcàndùá, xiñuhu nacoo dahuun-nda nsidaa iñàha sadí xì nùù-ndà. Ni nácóó-ndá nsidanicuú cuàchi quida-nda, vàchi ñà-yùcán nduá dacá xi dìnì-ndà. Iin-ni ni cúnchícùn viì-ndà mii-yá inii vida xi-nda; nacua quidá nècuàchì dadavá stnahá xinú carrera, ducán xiñuhu naçuàhandee ini-ndà. ² Iin-ni ni cündéhe-nda nùù Jesús, vàchi sàhà mii-yá nì quesaha-nda xiníndísá-ndá ichì-yá, te divi-ya icúmí chindee stná xì-ndà ndè cachi xìnú vida xi-nda. Te mate nchìca cruz nì ndoho-ya, doco cóni ndúlócô-yà na ní cahichì ini nèhivì-yá ñà-nì xìhi-yà ducán, vàchi ináhá-yâ, después icúmí-yâ sàà-yà coo-ya contentu. Daaní, (mànuhù-yá gloria), te yucán nì sàcòo-ya ladu cuahá Yua-nda Dios.

³ Pues vichi xiñuhu nsinuu inì-nsia nansa nì cuu xi-yá, cuàhà gá nì quida quini nèhivì cuáchì xi-yá, doco nì quidandee ini-yà. Ñàyùcàndùá, nsinuu inì-nsia ñà-jaàn, còtó cuahan-nsiá mà cündéé gâ inì-nsia, te cuhuun inì-nsia. ⁴ Vàchi ñà-ndáà nduá, cuàhà lucha fuerte sàní quida-nsia ñà-màsà cündéé nèhivì cuáchì ma nùù-nsiá, doco ni-iin-nsia tañáha ga cahnì-né. ⁵ Docó nacua indéhí sàní nandòdó-nsiá nansa cachí Dios nùù tutu iì ndé cähàn-yà xì-ndà na iin yua-nda. Pues dohó cachí-yà:

Hijos míos, màsà cùñáñá-nsiá nú náni-nsia nùù yùhù ana nduú Stoho-nsiá Señor; còó, ni màsà cùhúún stná inì-nsia nú sàní sàhi-nsiá iin conseju tii. ⁶ Vàchi Stoho-nsiá nduí, te cuú inì sàhà nsidaa-nsiá, ñàyùcàndùá fuerza náni-nsia, vàchi nsidaa ana sàní nacàxin ñà-cunduu-ne dèhi, icúmí-nê ñàhnì stná-nè, cachí Dios.

7 Ñàyùcàndùá, xiñuhu quidandee ini-ndà na náni-nda nùù-yá, vàchi sàhà-ñá nduú ndisa-nda dèhe-ya nduájàn. Sà-ìnáhá-ndá, na cuati-nda, nsidanicuu-nda nì níhi-ndà conseju nùù yua-nda.

8 Doco quívì vichi, nú còò ni-iin conseju níhi-ndà nùù mii-yá, dandu cuní cachàmà ñìà-có-ndùú ndisa-nda dèhe-ya, vàchi nsidaa ana nduú dèhe ndisa-ya, ducán quidá-yá xì-né. **9** Vàchi yua-nda ñuhìví yohó, nìsa danáni stná-nèndó, te nìsa cahvi-ndané. ¿Amádi chicá ndiá icà-ndà cundoo stná-ndà sujetu nùù Yua-nda iá ansivi, te ducán níhi-ndà cutiacu ndiaha-nda? **10** Vàchi sacu tiempu nì ndòo-nda nùù yua-nda ndoó ñuhìví yohó, te nacua cudíi ini-nè, ducán nìsa danáni-nèndó. Doco mii-yá, cuisi sàhà ñà-cunduu ñà-vàha xi-nda nduá danáni-yàndó, te ducán cunduu ndisa-nda nèhivì ìì nahi mii-yá. **11** Pues ñà-ndáà nduá, có-cùdíi ini-ndà na hora níhi-ndà conseju; tnùndoho nduá cahan-nda; doco nú sàni yàha, te sàni sàà-ndà nì cundaà vàha ini-ndà, dandu chicá ndiaha coo vida xi-nda, vàchi chicá viì sàni sàà-ndà nacani ini-ndà.

Cuàhà gá peligru ndácàn nú cahíchì ini-ndà palabrárachí Yua-nda Dios

12 Ñàyùcàndùá, màsà cún dóó-nsiá cuhúún gá inì-nsia na ian nì coyo ndahàsáhà-nsiá; còó. Iin-ni ni nácuàhandee ini-nsià cuníà, **13** micuísí ichí váha-ya nanducu-nsiá sàhà-ñá màsà túcù iin nècuàchí tàcútùha viì cacanuu nacua ndiá icà-né. Te nú sà-íá iin ana tàcúndáà vàha inì-xí ducán, dandu nanducu-nsiá nansa ndufuerté anima-nè.

14 Ni cún dóó máni-nsiá xì nsidaa ñanítaha-nsia, te ni cuáhandee stná inì-nsia cunihnu ìì inì-nsia nicanicuahàn, vàchi nú có-nìhnú ìì ini-ndà,

mà nunca sàà-ndà cuni-ndà nùù Stoho-ndà Señor. ¹⁵ Te cuidadu ni cündóó stná-nsiá còtó nandòdó-nsiá gracia xi-ya, te sàà-nsiá nanduu-nsia nèhivì malu ndedúmá inì-xi, vàchi nacua quidá iin yohò yùcù dàna, ducán cui quida stná nècuàchì malu, mate imindaa-né, doco vihini cunduu-ne dañu xi cuàhà gá nèhivì. ¹⁶ Ñàyùcàndùá, cuidadu cundoo-nsia, còtó coo iin-nsia cùtòó xì ñahà, te ò iin ana có-ndùlóçô-xì ichì ïi-yá na ian nì quida Esaú sànaha. Dèhe sahnú nì sanduu-ne, ñàyùcàndùá, icúmí-né ndutahví-né cuàhà ñà-ndiaha ni cuí, doco nì dama-ne derechu mà sàhà cuisi iyuhu ñà-ndùá nì xixi-ne. ¹⁷ Te ináhá-nsiá nansa nì cuu xi-né después, cóni níhi-né ndutahví gá-nè ñà-ndiaha ma nùù yua-né, mate yáha ga nì cuni-né níhi-néà. Nì sacundahví-nè (nùù nècuàchimà), te nì sacu fuerte-nè, doco mánicùí gá, vàchi cóni níhi-né nansa nadama-ne ñà-ndùá sàni quida-ne mà.

*Tucu iá ñà-ndùá nì xini nèhivì sànaha na ní sàha
Dios-né ley primeru*

¹⁸ Vàchi ndohó, cóni tnátuu-nda nùù iin yucù (ñuhíví yohó nacua nì quida nècuàchì Israel sànaha), vàchi yucù (Sinaí yucán), xíxàn, te iín tnúú ndúchí, có-tuínúù, te caná fuerte tàchì. ¹⁹ Te nì sivi stná corneta; dandu nì tiacu cahàn fuerte mii-yá. Docó nèhivì mà, nì sacundahví-nè nùù-yá ñà-màsà cahàn gá-yà xì-né ducán. ²⁰ Vàchi mánì cündéé gá ini-né quida-ne cumplir palabra nì cachi-yà. Te dohó nì cachi stná-yà: “Màsà náná-nsiá ìcà yucù jaàn, te ni quisì xí-nsiá, vàchi nú ducán, dandu icúmí-nsiá cahnì-nsiási xi yúù, ò xì lanza”. ²¹ Cunaha-nsiá, yáha ga nì cayuhí cuaá

nèhivì mà na ní indehè-né nansa nì cuu. Dècuèndè stná Moisés nì cachí-nè: “Ndé quìdí cuísí ñà-yúhî güè”.

²² Doco ndohó, còó, vàchi ichì yucù nani Sión sàni quihin-nda vichi, vàchi yucù yucán nduu ñuu mii-yá ía nicanicuahàn. Te Jerusalén Nsiaha Iá Ansivi, ducán nani stná ñuu mà. Te sàni sàà stná-ndà ndé ndoó tacá cuàhà mil ángel xi-ya, ²³ ndeníhí vàha-neyà. Te sàni nacuatnahá stná-ndà xì nsidaa gá nèhivì xínduu dèhe-ya, divi nsidaa ana itándiaa quìvì-xí ndè gloria xi-ya. Te sàni dàtnátuu stná-ndà anima-ndà nùù mii-yá ana icúmí nsidandaà sàhà nsidaa nèhivì, divi nduu Dios; te vichi iin-ni sàndùú stná-ndà xì nèhivì nì ndee vàha nùù-yá sànaха, doco vichi sàni nìhi stná-nè nì cundiatú ndiaha stná anima-nè. ²⁴ Vachi nùù Jesús sàni tnàtuu anima nsidaa-nda, vàchi divi mii-yá nduu ana cähàn nihni sàhà-ndà, te nì saquin stná-yà iin tratu saa xi-nda, divi nduu ñà-nì xìtià nìi-yá (sàhà-ndà); te cunaha-nsiá, chicá ndiaha quidá nìi-yá mà nùù nìi Abel sànaха.

²⁵ Ñàyùcàndùá, cuidadu ni cündóó-nsiá ñà-màsà nácuáa-nsiá mii-yá ana cähàn xì-ndà vichi. Vachi nù cóni cácu nèhivì sànaха na ní cahichì ini-nèyà na ní cähàn-yà xì-né ñuhìvì yohó, dandu chicá mà cácu ndohó nù cahichì ini-ndà palabra cachí-yà xì-ndà dècuèndè ansivi. ²⁶ Na ní cähàn-yà antes, fuerte nì tnàa ñuhìvì; doco vichi sàni cachitnùhu-ya xì-ndà inga palabra yohó, cachí-ya: “Inga xichi icúmî datnái ñuhìvì. Doco màdì cuisì ñuhìvì yohó icúmí tnàa; còó, dècuèndè stná ansivi icúmí tnàa”. ²⁷ Te na ní cachí-yà palabra mà ñà-inga xichi icúmí tnàa, pues cuní cachàmà ñà-icúmí cuxio

nsihì nsidaa ñà-ndùá nì quidavàha-ya ñuhìvì yohó. Doco nsidaa ñà-cuàhàn cunaha nicanicuahàn, icúmíâ ndòa. ²⁸ Vàchi ñuhìvì iì ndé icúmí-ndá cundoo-nda, mà nunca ndutá. Nàyùcàndùá, iin-ni xiñuhu naquimanì-ndàyá sàhámà sàhà-ñá vátùni cunucuachi víi-nda nùù-yá nacua cuní-yà quida-nda, te cahvi víi-ndayá; màsà nácuìdiqui uun-nda ichì-yá, ²⁹ vàchi nahi ñuhu níhi nduú-yá, te mà úhì cahmi nsihi-ya (ana cahíchì ini).

13

Nansa quida-nda, te cudiì ini Dios sàhà-ndà

¹ Iin-ni ni cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà na ian iin-ni ñaní xínduu-nda. ² Màsà nándodó-nda coo manì ini-ndà xì nèhivì cóyo vehe-nda, vàchi dava nèhivì, ndé stná ángel xi Dios nì dàyáha-ne vehe-ne, te cóni cùndáà ini-né. ³ Te xiñuhu nsinuu stná ini-ndà compañeru-ndà xíndiadi vehecàa; te ducán quida-nda cuenta na ian cutnáhâ stná-ndà xì-né ndiadí-ndà. Te nú quidá quini nèhivì xì dava ga compañeru-ndà, dandu cundehè ndahví stná-ndà nècuàchimà, vàchi na nèhivì nduú stná-ndà, te vi-hini cuu stná xì-ndà ducán iin quìvì.

⁴ Daaní, xiñuhu quida tnùñuhu stná-ndà xì nècuàchì vehe-nda. Màsà quídá-ndá ni-iin falta xì inga nèhivì. Vàchi iin castigu fuerte cuàha Dios ana nchícùn xì ñahà, te ò ana cähàn xì nècuàchì có-ndùú nècuàchì vehe-xi.

⁵ Màsà xího-nda cucumi-nda ñà-cuìcà ñuhìvì yohó. Nacua sà-icúmí-ndá, xì ñà-jaàn-ní ni cùndóó-ndá contentu, vàchi sàni cachi-yà: “Yùhù, mà nunca nandòdí mii-nsiá. Mà nunca nacoo nihni mii-nsiá”. ⁶ Nàyùcàndùá, vátùni càhàn ndee-nda, cachí-ndà:

Divi Stoho-ndà Señor nduu ana chindéé xî. Mà yúhî, vâchi còò ni-iñàha cui quida nèhivì xî'.

⁷ Daaní, xiñuhu nsinuu stná inì-nsia nècuàchì nìsa idònùù nùù-nsiá antes, divi nècuàchì nìsa dacuaha-xi-nsiá palabra ìì xí Dios. Xiñuhu nsinuu ini-nsiá nansa nìsa quida viì-né vida xi-ne, te iin-ni ni cúníndísâ stná-nsiá nahi mii-né.

⁸ Cunaha-nsiá, iin-ni iá Jesucristu, dècuèndè sànaха xi vichi, te nicanicuahàn.

⁹ Màsà cuáha-nsia chiyuhù nèhivì-nsiá ñà-cunchicùn-nsiá inga ichì có-inahá-nsiâ, vâchi cuàhà ichì tucù iá chinahá-nè; cuàhà gá ichì tacùní-ndà iá. Doco ndohó, chicá vâha cuisì gracia xi mii-yá ni cúníhnú ini-ndà, te ndufuerté anima-ndà, màdiá cunchicùn-ndà iin ley cachí sàhà cuisì índù comida cui cuxi-nda, vâchi nèhivì nacání guâ inì-xi sàhámà, còò ni-iin ñà-vâha xi anima-nè tavá-né.

¹⁰ Dùtù xinúcuáchí veheñùhu (xi raza-ndà, itiácú-nè ñà-ndùú promesa xi nèhivì). Doco ndohó, iá stná promesa xi-nda, (divi nduu Jesús); doco nècuàchì veheñùhu ma, còò derechu xi-ne nìhitáhvì-né ni-iñàha nùù mii-yá. ¹¹ Vâchi quisì nduu promesa sáha-ne veheñùhu ma, xitià nìì-sí, dandu nihí dùtù-ñà sâhàn ndé nduu lugar chicá ìì, te quidá-néàmà presentar sàhà cuàchi nèhivì. Doco iquicúñú quisì mà, còó; ndè fuera ñuu icúmiâ coca.

¹² Pues divi ducán nì cuu stná xì Jesús sâhà-ñá nìhi nèhivì ndoo ndisa cuàchi-ne sâhà nìì-yá. Vâchi fuera ñuu nì ndoho stná-yà. ¹³ Nàyùcàndùá ndohó, iin-ni ni cúnchicùn stná-ndayá, mate icúmi-ndá nacoo-nda ñuu-ndà, te cahichì ini nèhivì-ndó nacua nì quida-ne xì mii-yá. ¹⁴ Vâchi ni-iin ñuu iá

ñuhìví yohó, mà cündúá ñuu-ndà nicanicuahàn. Coo, iin ñuu quesaa quìvì vàxi xi-nda nduá ndiatu-nda. **15** Ñàyùcàndùá, nicanicuahàn ndiá ìcà-ndà ndenihi vàha-nda Dios sàhà ñà-nduá nì quida Jesús. Vachi na iin ofrenda xi-nda nùù-yá nduájàn na ndacùcahan-nda quìvì-yá, te naquímánì-ndàyá.

16 Daaní, mäsà nändodó stná-ndà quida-nda obra xì ñianìtnaha-nda, te chindee stnaha-nda, vàchi ñà-jaàn ndisa nduú promesa cudìi ini-yà sàhà-xí.

17 Nsidaa ñà-nduá cachí nècuàchì idónuu nùù-nsiá, cunini-nsia, te cundoo-nsia sujetu nùù-né; vàchi inúù-né nùù-nsiá sàhà ñà-cunduu ñà-vàha xi anima-nsià; te icúmí stná-nè nacuàha-ne cuenta nùù Dios sàhà nsidaájàn. Ñàyùcàndùá, cunini-nsianè sàhà-ñá cudìi ini-nè quida-ne chuun ma, te màdiá dacúhúún ini-nsiànè; vàchi nú ni cùhúún ini-nè quida-nsia, mà cúi cunduamà iin ñà-vàha xi-nsia.

18 Càcàn tàhvì-nsiá nùù Dios sàhà-nsí, vàchi inahá-nsí còò ni-iin cuàchi dandoho-xi-nsí, te iin-ni cuní-nsi quida viì-nsí nsidanicuú tiempu.

19 Ñàyùcàndùá, sacúndáhvì nùù-nsiá ñà-nì càcàn tàhvì cuáhà-nsiá sàhà-ñá chicá yàchì cui nasaì ndé ndoó-nsiá.

20 Ndiahà gá ndoo-nda ñuhìví quidá Yua-nda Dios, vàchi sàhà-ñá nì xìtià nì Stoho-ndà Jesucristu, ñàyùcàndùá nì saquin Yuandiahà-yá iin tratu saa xi nèhivì, te nduámà iin palabra mà nunca nsihi, vàchi mate nì xìhì Jesucristu, nì natiacu-yà nì quida Yuamánì-yá, te nì sàà-yà nì sàcùnduu-ya Pastor ndiahà xi-nda. **21** Te

vichi cahnú gà Dios ni sáà-nsià nìhitáhvì-nsiá nsidanicuú ñà-vàha xi-ya sàhà-ñá cui quida-nsia cumplir ñà-ndùá cuní-yà quida-nda; vàchi nú ni nácuàhandee ini-yàndó (xì poder ndiaha) xí Jesucristu, dandu vátùni quida ndisa-nda ñà-ndùá cudíi ini-yà sàhà-xí. ¡Ansivéhé cahnú-yá nicanicuahàn! Amén.

²² Yuhù sacúndáhvì nùù-nsiá, ñánì, màsà cùdúchí inì-nsia sàhà conseju tii sàni tiai nùù-nsiá yohó, vàchi iin ùì-ni palabra nduaá.

²³ Cunaha-nsiá, sàni quee ñani-ndà Timoteo vèhecàa. Te nú ni quésáá yàchì-nè ndé ié` yohó, dandu cutnahá-nsí sàà-nsì ndé ndoó-nsiá.

²⁴ Cásàhùì xì nsidaa ana idónuu nùù-nsiá, cachi-nsià xì-né. Te cásàhú stnáì xì nsidaa gá nèhivì xí Dios. Daaní, nècuàchì ladu Italia cutnahá-xí yohó, cásàhú stná-nè xì-nsiá.

²⁵ Te nsidaa-nsiá, ni cúcumí cuáhà-nsiá gracia xi-ya. Sà-ìá.

**Ley saa ni nacoo Jesucristu
New Testament in Mixtec, Southern Puebla
(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mixtec, Southern Puebla)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

8a6c83d1-922b-5d25-99ec-4724168f3b77